

HIYAY IMPAKIT kanan Juan

¹ Hilayati ye babagay a madanon anan malyadi a impatanda nan Apo Dioh kanan Apo Jesu Cristo a nangipatanda met kangko a māghilbi na. Impatanda na yati kangko makauli ha pangitubol na nin anghil na ta-omen ko met ipatanda kanyon ampaghilbi kana. Hiko yay Juan, ² ket anhabiyen ko a peteg yatin kaganaan a nakit boy nange ko, hiyay Habi nin Dioh boy hiyay impatanda nan Apo Jesus. ³ Minged hilay mangibaha nin yatin hulat kanlan kanayon. Minged hila met ye manlenge, mamteg boy manumbong kanlan hilatin naihulat, ta madanon anay panaon a mitupad yatin kaganaan.

Hiyay Hinabi nan Juan ha Pito y Pangkat lan Māmteg nan Apo Jesus

⁴⁻⁵ Hiko yay Juan ye nanulat nin yati kanyon piton pangkat lan māmteg nan Apo Jesus ihen ha plobinhiyan Asia.

Matanggap yo dayi ye kangedan boy katanaan a ibat kanan Apo Dioh a Dioh hatew, haanin boy makanoman, boy ibat kanan Ihpitudon Dioh* a anti ha adapan nin pamiknoan nan Apo Dioh boy ibat kanan Apo Jesu Cristo a mapatayaan a mamapteg nin yatin kaganaan. Hiya ye unan nabi-ay uman kanlan nangamatey boy

* **1:4-5** *Ihpitudon Dioh* ha Griego ket pitoy ihpidito.

ampanakop kanlan kaganaan a poon ihti ha babe-luta. Hiya ye ampangado boy namalihway kantawo ha kakahalanan makauli ha daya na. ⁶ Dinyag na kitawon tataon anhakopen na boy pinag-ilyadin papadi a maghilbi kanan Apo Dioh a Dioh boy Bapa na. Anti kanan Apo Jesus ye kangedan boy kapalyadiyan a homain anggaan. Amin.

⁷ Pakaihipen yo yatin habiyen ko! Hiyay Apo Jesu Cristo, ket lumateng ya lano a anti ha owep. Kaganaan a tatao, ket makit laya. Agya hilay nanibhok nin tagililan na, ket makit laya met. Hilay kaganaan a lalahi ihti ha babe-luta, ket mangandang hila ulita paduhaan na hila. Peteg a mitupad yati. Amin.

⁸ Hinabi nan Apo Dioh a Pinakamakapalyadiyan, “Hiko ye Alpha boy Omega.” Hiyay labay habiyen, hiyabay ye Dioh hatew, haanin, boy makanoman.

Napakit yay Apo Jesus kanan Juan

⁹ Hiko yay Juan a katongno yo boy kalamo yo ha panakopan nan Apo Dioh, ha kaidapan boy ha pangikpe uli ha pamakimamagha tawo kanan Apo Jesus. Uli ha pangiadal kon Habi nin Dioh boy pamapteg ko tungkol kanan Apo Jesus, ket intapon lako ha alipoteh a anhabtan Patmos. ¹⁰ Ha maghay Mangaamot nan Apo, naheb akon Ihipiditon Dioh, ket nakange akon makhaw a bihnga ha dapit golotan ko a bamon tonoy tamboyok ¹¹ a ampaghabin wanae, “Ihulat mo ye hinyaman a makit mo. Pangayadi, ipawit mo kanlan pitoy pangkat nin māmteg

ko ha banwan Efeso, Esmirna, Pergamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, boy Laodicea.”

¹² Pamakange ko yatew, namalingay ako tamen ko makit no ayay ampaghabi. Ket nakit koy pitoy kingki a balitok a manipitoy delag.

¹³ Ha pibunakan lan hilatin kikingki, main akon nakit a ba-mon hiyay ibat ha langit a in-Anak nin Tao.† Nakabado yan anggan tiked boy balitok ye pakabat ha pagaw na. ¹⁴ Hiyay labok na, ba-mo yan tapih a tubat ye kaputian. Hiyay mata na, ba-mon delag apoy. ¹⁵ Hiyay bitih na, ba-mon pinakinlab a tanho a impadan ha apoy. Hiyay bihnga na, ba-mon tonoy nin makhaw a lagahlah nin lanom. ¹⁶ Ket hiyay wanan a gamet na, ampangemgem yan pitoy bitoen. Ha bebey na, anlumwah ye maghay kampilan a mitaligmang ye tadem na. Hiyay lupa na ket ampakapulag a ba-mon henag nin mangaamot ha kauugtowan.

¹⁷ Pamakakit ko kana, tampol akoynan nampung a ba-mon natey ha haley nin bitih na. Ket impalonto nay wanan a gamet na kangko haka na hinabi, “Adi ka angkalimo! Hiko ye pinandugiyen boy kapopohan nin kaganaan. ¹⁸ Hiko ye Angkabi-ay!‡ Natey ako hatew, noba haanin, bilewen moko. Nabi-ay akoyna boy angkabi-ay ako makanoman. Ket hiko ye makapalyadiyan ha Kamateyan boy Bito. ¹⁹ Kaya-bay ihulat mo hilay nakit mo, hilay angkalyadi haanin boy hilay malyadi po lano. ²⁰ Wanae ye labay habiyen nin pitoy bitoen a nakit mo a anggemgeman

† **1:13** Daniel 7:13. ‡ **1:18** *Angkabi-ay* ket ngalan nan Apo Diah ha Alan a Tipan (Josue 3:10).

nin wanan a gamet ko boy hilay pitoy balitok a kikingki. Hilay pitoy bitoen, ket hilabay ye pitoy anghil ko a ampaghilbi kanlan pitoy pangkat lan māmteḡ ko. Ket hilay pitoy kikingki, hilabay ye pitoy pangkat lan māmteḡ ko.”

2

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Efeso

¹ Imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Efeso. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan ampangemgem nin pitoy bitoen ha wanan gamet na boy angkumodang ha bunak nin pitoy balitok a kikingki. ² Tanda koy didiyag yo. Tanda ko met a maheppet kawon mag-obda boy maanoh kawon ampagteeh. Tanda ko po a adi yo hila ampalubohan a makihale kanyo ye mangaloke a tatao. Tanda ko met a anhuboken yo hilan manged ye tataon ampaghabin aapohtol hila, ket napaptegan yo a aliwa hilan peteg a apohtol. ³ Agya ampag-anoh kawo ampagteeh nin kaidapan uli ha panumbong yo kangko, ket ahe kawo kinumapey.

⁴ Noba main akon ahe nalabayan kanyo. Hiyay pangado yo kangko haanin, ket aliwaynan padiho ha una. ⁵ Ihipen yo man no way-omen yoko kaado hatew a matab-ang ana haanin. Maghehe kawoyna boy diyagen yoyna man ye andiyagen yo ha una kawon namteḡ kangko. Ta no ahe, lakwen katawo, ket alihen

koy kingki yo ha nakaikunaan na. ⁶ Noba main ako met angkalabayan kanyo, ta angkahulogan yoy andiyagen lan Nicolaita a kabono ko.

⁷ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged ye anhabiyen nan Ihpediton Dioh kanlan papangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus. Ayaman a manambot, ket palubohan ko yan mangan nin dawan poon-kayon ampakaibyay bi-ay* ihtew ha Pananamanan nan Apo Dioh.”†

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Esmirna

⁸ Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Esmirna. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan Pinandugiyen boy Kapopohan nin kaganaan a natey noba nabi-ay uman. ⁹ Tanda koy pamaidap a angkadihaan yo. Tanda ko met a maidap kawon tubat. Noba ha pamilew ko, mabatnang kawo. Tanda ko po ye pandama la kanyo nin tataon ampaghabin Judio hila, noba aliwa met manayti. Ta hiyay kaptegan, pagtao na hilan Satanas. ¹⁰ Adi yo angkahindakan ye pamaidap a madanon yoynan madihaan. Pakaihipen yo yati. Main lanon nangaano kanyo ye ipapidiho nan Satanas, ta huboken na kawo. Ket lano magdiha kawon pamaidap ha loob nin mapo a manggaamot. Magpahulong kawon bengat a map-

* **2:7** Genesis 2:9. † **2:7** *Panananamanan nan Apo Dioh o Paraiso nan Apo Dioh.*

atayaan anggan kamateyan, ket biyan katawo lanon plimyo a bi-ay a homain anggaan.

¹¹ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged ye anhabiyen nan Ihpediton Dioh kanlan papangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus. Ayaman a manambot, ket ahe nayna madihaan ye kakalwan kamateyan a hiyay kapaduhaan a homain anggaan.”

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Pergamo

¹² Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Pergamo. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan main kampilan a mital-igmang ye tadem na. ¹³ Tanda ko a agya po man angkumonin kawo ha lugal a hakop nan Satanas,[†] ket mapatayaan kawon teed kangko. Boy agya pinatey la yay Antipas a mapatayaan kon mamapteḡ ihen ha lugal yo, ket nikakaanti kawon teed a mapah-ey ha pamteḡ yo.

¹⁴ Noba main akon ahe nalabayan kanyo. Ta main nangaano kanyoy ampanumbong ha adal nan Balaam. Hiyay Balaam ye nangiadal kanan Balac[§] no way-omen na hilan tukhoen a magkahalanan ye Israelita. Hinabi nan

[†] **2:13** *ha lugal a hakop nan Satanas* ha Griego ket “pamiknoan nan Satanas”. Hilay tatao ha banwan Pergamo, pawa hilaynan napahakop ha kalok-an. Ket ihtew main mayadet a panggalangan ha Emperador. **§ 2:14** Hiyay ihtolya nan Balaam boy Balac ket anti ha Bibilang 22-24; Bibilang 31:16; Deuteronomio 23:4.

Balac kanlan Israelita a kanen lay pamangan a naihagpa ha diohdiohan boy maydamog hila. ¹⁵ Boy main po nangaano kanyo ihen ye ampanumbong ha aliwan huhton adal lan tataon Nicolaita. ¹⁶ Kaya-bay paghehean yoyna ye kakahalanan yo. Ta no ahe, ha madanon a panaon, lakwen katawo ihen. Ket kalabanen ko hilay tataon ampanumbong ha adal lan Nicolaita, makauli ha kampilan a anlumwah ha bebey ko.

¹⁷ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged ye anhabiyen nan Ihpediton Dioh kanlan papangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus. Ayaman a manambot, ket biyan ko yan pamangan a intaladan ko ha langit.* Boy hilay balang magha, biyan ko po nin maputi a dapah a nakaidokitan nin bayon ngalan a homain kanayon a makatanda no aliwan hiyay makatanggap bengat.”

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Tiatira

¹⁸ Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Tiatara. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan Anak nin Dioh a ba-mon delag apoy ye mata na boy hiyay bitih na, ket angkuminlab a ba-mon pinakinlab a tanho.

* **2:17** *pamangan a intaladan ko ha langit* ha Griego ket “manna a intayo”. Hiyay labay habiyen nin manna, hiyay tinapay a in-ibyay nan Apo Dioh kanlan Israelita ha anti hila ha wangwang.

¹⁹ Tanda koy manged a andiyagen yo, hiyay pangado yo, hiyay pamteg yo, hiyay paghilbi yo boy hiyay maanoh yon pangikpe. Tanda ko po a igit ye andiyagen yo haanin dinan ha una kawon namteg kangko.

²⁰ Noba yati ye ahe ko nalabayan kanyo. Hiyay babayin Jezebel a ampagkonwadin podopita nan Apo Dioh, ket pinalubohan yo yan nangiadal kanyo. Ket makauli ha pangiadal na, naoy-oy na hilay māghilbi ko a mandamog boy mangan nin naihagpa ha diohdiohan. ²¹ Hiyay Jezebel, binyan ko yan panaon a maghehe. Noba ahe na labay itgen ye pandamog na.

²² Kaya-bay biyan ko yan hakit anggan ahe yayna makaimata. Ket hilay namabayi kana, paduhaan ko hila met nin mabyat, powidan bengat no paghehean lay pamakibabayi la kana. ²³ Pateyen ko hilay mānumbong na. Ha wanabay, matandaan nin kaganaan a pangkat lan māmteg ko a tanda kon peteg ye hinyaman a an-hipen nin balang tao. Boy ibyay ko lano ha balang magha kanyo ye kaeteban nin didiyag yo. ²⁴ Noba hilay kanayon kanyo ihen ha banwan Tiatira, ket ahe nanumbong ha adal nan Jezebel boy ahe la naadal ye anhabtan maldeg a adal nan Satanas. Kaya-bay homain akoyan ipahan ha bibilin a katapulan yon humbongen. ²⁵ Pahulong kawon pakapah-ey ha pamteg yo kangko angga lano ha panlumamateng ko.”

²⁶ “Ayaman a manambot boy pahulong a ampanumbong ha kalabayan ko anggan

kalampuhan, ket biyan ko yan katulidan a mamoon nin nanahyon ²⁷ boy biyan ko yan kapalyadiyan a mandama nin nanahyon a bamon teken a bakal a manamek-tamek nin koden. Biyan ko hila met nin kapalyadiyan a omen ha tinanggap ko kanan Bapa ko.† ²⁸ Boy ibyay ko met kanla ye bontatala ha mahanib. ²⁹ Hikawon ampanlenge, pakalengen yon manged ye anhabiyen nan Ihipiditon Dioh kanlan papangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus.”

3

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Sardis

¹ Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Sardis. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan anti kanay piton ihpidito a ampaghilbi kanan Apo Dioh boy ampangemgem nin pitoy bitoen. Tanda koy andiyagen yo. Ha pamilew lan tatao, anti yan anti ye pamteḡ yo kangko, noba hiyay kaptegan, ahe, ta natey anay pamteḡ yo. ² Kaya-bay mimukat kawoyna boy papah-eyen yon uman ye nipatla po a pamteḡ yo a angkakamatey ana. Ta angkakit ko a hilay didiyag yo, ket aliwa po genap ha pamilew nan Apo Dioh. ³ Kaya-bay udongen yo hilay nange yo boy pinamteḡan yo ha una kawon namteḡ kangko.

† 2:27 Kakanta 2:8-9.

Magpahulong kawo ha panumbong yo boy paghehean yoy kakahalanan yo. Noba no ahe kawo mimukat, ket lakwen katawo ihen a omen ha panlumateng nin mānakaw a ahe yo tanda no makano.

⁴ Noba main nangaano kanyo ihen ha Sardis a inallaan lan ahe madinatan ye hoot la. Ket hilabay ye malyadin pagkalamo kon kumodang a nakabadon maputi, ta hilabay ye katanggap-tanggap kangko. ⁵ Ayaman a manambot, ket mapahootan yan badon maputi boy hiyay ngalan na, ket ahe ko bega alihen ha libdo nin bi-ay. Boy habiyen ko lano ha adapan nan Bapa kon Dioh boy kanlan aanghil na, ‘Hiyabay ye pagtao ko.’ ⁶ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged ye anhabiyen nan Ihipiditon Dioh kanlan pangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus.”

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteḡ nan Apo Jesus ha banwan Filadelfia

⁷ Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteḡ ha banwan Filadelfia. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye hinabi nan pinili nan Apo Dioh boy mapatayaan a ampangemgem nin tulbek nan David.* Hinyaman a lukatan na, ket homain makaleneb. Boy homain met makalukat ha hinyaman a ileneb na. ⁸ Tanda ko ye andiyagen yo. Agya makandi ye binaba

* **3:7** *tulbek nan David*: hiyay labay habiyen ket main yan kapalyadiyan ha panakopan nan David.

yo, ket ampagbi-ayan yoy habi ko boy ahe yoko imbudi. Kaya-bay inlukatan katawo nin ilwan-gan a homain bega makaileneb. ⁹ Leng-en yo! Hilay pagtao nan Satanas a mangatago boy anhabiyen la a Judio hila, noba ahe met, ket patalimukoden ko hila ha adapan yo ta-omen la matandaan a an-adoen katawo. ¹⁰ Ulita hinumbong yoy bilin ko a mag-anoh kawon mangikpe, ket ialla katawo ha lumateng a tubat a kaidapan ihti ha babe-luta a panubok ha kaganaan a tatao.”

¹¹ “Madanon ana ye panlumateng ko. Kaya-bay pahulong yon ialla ye kaptegan a natang-gap yo ta-omen ahe la makwa nin kanayon ye plimyo yo. ¹² Ayaman a manambot, ket diyagen ko yan maghen a omen ha tudek ha Timplo nan Apo kon Dioh boy ihtewbay yayna makanoman. Ket ihulat ko lano kana ye ngalan nan Apo kon Dioh boy hiyay ngalan nin banwa nin Dioh a bayon Jerusalem a umaypa paibat ha langit. Ihulat ko met lano kana ye bayon ngalan ko. ¹³ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged ye anhabiyen nan Ihpiditon Dioh kanlan papangkat lan māmteg nan Apo Jesus.”

Hiyay Hulat ha Pangkat lan Māmteg nan Apo Jesus ha banwan Laodicea

¹⁴ Haanin, imbilin nan Apo Jesus a ihulat koy an-ipahabi na kanan anghil na ha pangkat lan māmteg ha banwan Laodicea. Hinabi nan Apo Jesus,

“Yati ye habiyen ko a anhabtan Amin a mapatayaan boy peteg a māmapteḡ. Hikobay ye nangubayan nin kaganaan a pinalhowa nan Apo Dioh. ¹⁵ Tanda ko ye andiyagen yo. Tanda ko a aliwa kawon malay-ep o maamot. Labay ko dayi a malay-ep kawo o maamot. ¹⁶ Noba ulita maem-em kawo, aliwan malay-ep o maamot, iluda katawo lano. ¹⁷ Anhabiyen yo a mabatnang kawoyna, boy antina kanyo ye kaganaan a katapulan yo. Noba ahe yo tanda a kakalunoh kawo, kakaingalo, maidap, kapkap ha kaptegan boy loh-ok ha pamilew nan Apo Dioh. ¹⁸ Kaya-bay haanin, habiyen ko kanyo a manaliw kawo kangko nin balitok a nipadān ha apoy ta-omen kawoyna mag-ilyadin peteg a mabatnang. Boy manaliw kawo kangko nin maputi a bado ta-omen ya mapedengan ye makakading-ey a kaloh-okan yo. Manaliw kawo met nin tambal a iaploh yo ha mata yo ta-omen kawo makakit.

¹⁹ Ampaduhan boy an-itoynong ko hilay tataon an-adoen ko. Kaya-bay paghehean yoynan luboh ye kakahalanan yo. ²⁰ Pakalengen yon manged yati. Anti kon ampideng a ampaapo ha ilwangan. No main makange nin bihnga ko boy ilukatan nako, ket humlep ako, ta maydungo kayin mangan.

²¹ Ayaman a manambot, ket biyan ko yan katulidan a mikno ha talig nin pamiknoan ko a mamoon. Ta uli ha panambot ko, ket nakaikno ako met ha talig nan Bapa kon Dioh a ampikno ha pamiknoan na a mamoon. ²² Hikawon ampanlengge, pakaleng-en yon manged ye an-

habiye nan Ihpiton Dioh kanlan pangkat lan māmteḡ nan Apo Jesus.”

4

Hiyay Panggalang ha Langit

¹ Pangayadi yatew, nakit ko ha lelep ko ye maghay ilwangan a nakalukat ihtew ha langit boy nange koyna man ye ba-mon tonoy tamboyok. Hinabi na kangko, “Manik ka ihti, ta ipakit ko kammo ye babagay a malyadi lano.”

² Ket kapipikhaan, naheb akon Ihpiton Dioh boy nakit ko ha langit ye maghay pamiknoan a main ampikno. ³ Hiyay kadih nan ampikno, angkuminlab a ba-mon ha mablin dapah a jasper boy kornalina. Ket hiyay pamiknoan, naliktop yan buwakaw a ba-mon kadih dapah a esmeralda. ⁴ Ha palibot nin pamiknoan, main po luwampo boy apat a pamiknoan a ampiknoan lan mānungkolan ha langit a nakahoot nin mangaputi boy nakakodona nin balitok. ⁵ Ket ha pamiknoan, ampangibat ihtew ye kilat boy kodol. Ha dapit adapan nin pamiknoan, main piton andumlag a kikingki. Hilayati ye Ihpiton Dioh.* ⁶ Boy ha adapan nin pamiknoan, main met ba-mon dagat a halamin a omen ha kristal kakinang. Ha palibot nin pamiknoan, main met apat a palhowan angkabi-ay a napampoh nin mamata ye golotan boy adapan la.

⁷ Hiyay unan angkabi-ay a palhowa, ba-mon liyon. Hiyay ikalwa, ba-mon bolog a baka. Hiyay

* **4:5** *Ihpiton Dioh* ha Griego ket piton Ihpiton Dioh.

ikatlo, ba-mo yan lupan tao boy hiyay ikapat,
 ba-mo yan agilan anlumpad. ⁸ Titianem ye
 pakpak nin balang magha kanla boy napampoh
 nin mamata ye loob boy ilwah nin papakpak la.
 Ket madeglem boy mangaamot, homain tegen a
 an-ikanta lay wanae,

“Homain kapadiho! Homain kapadiho! Homain
 kapadiho yay Apo Dioh a Makapalyadiyan
 ha kaganaan,
 ta hiyabay ye Apo Dioh hatew, haanin boy
 makanoman.”

⁹ Hilay apat a palhowan angkabi-ay, legan am-
 panggalang, ampandangal boy ampagpahalamat
 hila kanan angkabi-ay makanoman a ampi-
 kno ha pamiknoan, ¹⁰ ket hilay luwampo boy
 apat a mānungkolan ha langit, ket ampanal-
 imukod hilan ampangalang kanan angkabi-ay
 makanoman a ampikno ha pamiknoan. Boy an-
 ihagpa lay kodona la ha adapan nin pamiknoan.
 Ket anhabiyen la,

¹¹ “Apo Dioh a Mānakop mi, hikan bengat ye
 hukat a
 mananggap nin panggalang, kadangalan,
 boy kapalyadiyan.

Ta hika ye namalhowa nin kaganaan.

Ket makauli ha kalabayan mo, napalhowa
 boy nabyayan hilan bi-ay.”

5

*Hiyay Nakehkeh a Kahulatan boy hiyay Oybon
 Tupa*

¹ Pangayadi yatew, nakit koy nakehkeh a kahu-
 latan a mitaligmang ye hulat na a anggengeman

nin wanan a gamet nan ampikno ha pamiknoan. Yatew a kahulatan, ket main yan pitoy linip.

² Nakit ko yay maghay makhaw a anghil a ampangipangha nin wanae, “Ayay katanggap-tanggap a mangalih nin inlinip ha kahulatan?”

³ Noba agya magha ha langit o ha babe-luta o ha lale-luta,* ket homain katanggap-tanggap a mangalih nin inlinip boy mamaha nin naihulat. ⁴ Tinumangih akon malaem, ta homain natapulan a katanggap-tanggap a mangalih nin inlinip boy mamaha nin naihulat ha kahulatan.

⁵ Haanin, magha kanlan m̄anungkolan ha langit, hinabi na kangko, “Agkaynan antumangih, ta hiyay Jesus a anhabtan Liyon a ibat ha lahi nan Poon David a ibat met ha lahi nan Juda, ket nanambot ya. Hiyabay ye katanggap-tanggap a mangalih nin pitoy inlinip boy mamiklal nin nakehkeh a kahulatan.”

⁶ Pangayadi, nakit ko yay Oybon Tupa a bamon hiyay pinatey la hatew. Ket ampideng ya ha pietan lan m̄anungkolan ha langit boy ha pamiknoan a napalibotan nin apat a palhowan angkabi-ay. Ket hiyay Oybon Tupa, main yan piton hungay boy piton mata. Hilati ye piton Ihpitudon Dioh a intubol na ha kaganaan a lulugal ihti ha babe-luta. ⁷ Haanin, hiyay Oybon Tupa, kingwa nay nakehkeh a kahulatan ha wanan a gamet nan ampikno ha pamiknoan.

⁸ Ha kingwa nay kahulatan, hilay apat a angkabi-ay a palhowa boy hilay luwampo boy apat a m̄anungkolan ha langit, ket nanalimukod hila

* **5:3** *lale-luta* hiyay labay habiyen ket lugal lan nangamatey.

ha adapan nan Oybon Tupa. Balang magha kanla, main alpa boy hulo a balitok a napno nin insenso. Yatin insenso ye pakigwang lan pagtao nin Dioh. ⁹ Nagkanta hila nin bayon kanta, a wanla,

“Hikan bengat ye katanggap-tanggap a mangwa
 nin nakehkeh a kahulatan
 boy mangalih nin lilinip,
 ta pinatey laka

ket makauli ha daya mo, timbeh mo hilay
 tatao ha balang lahi, nahyon boy habi
 ta-omen na hila mapagtao nin Dioh.

¹⁰ Dinyag mo hilan tataon anhakopen nan Apo
 tawon Dioh boy pinag-ilyadin papadi ta-
 omen maghilbi kana.

Ket mamoon hilayna lano ihti ha babe-luta.”

¹¹ Haanin, nakit koyna man boy nange ko ye
 bihnga lan anghil a ahe mabilang-bilang. Ket
 ihtew ha palibot nin pamiknoan, ampakikanta
 hila kanlan angkabi-ay a palhowa boy kanlan
 manungkolan ha langit. ¹² Ampagkanta hila nin
 makhaw a panggalang, a wanla,

“Hiyay Oybon Tupa a pinatey la hatew,
 hiyan bengat ye katanggap-tanggap a
 mananggap nin kapalyadiyan, kabatnangan,
 kadunungan,
 kakhawan, kadangalan, kangedan, boy
 panggalang!”

¹³ Pangayadi, hilay kaganaan a pinalhowa a
 anti ha langit, ha babe-luta, ha lale-luta, boy ha
 dagat, ket ampagkanta hila met nin wanae,

“Hiyay ampikno ha pamiknoan boy hiyay Oybon
 Tupa,

ibyyay kanla ye panggalang, kadangalan,
kangedan, boy kapalyadiyan
makanoman!”

¹⁴ Impakibat lan apat a angkabi-ay a palhowa, “Amin.” Ket hilay mānungkolan ha langit, nanal-imukod hila boy nanggalang kanan ampikno ha pamiknoan boy kanan Oybon Tupa.

6

Hilay Pitoy Inlinip

¹ Haanin, nakit ko a inalih nan Oybon Tupa ye unan inlinip ha nakehkeh a kahulatan. Pangayadi, nange koy bihnga a ba-mon kodol. Hiyabay ye magha kanlan apat a angkabi-ay a palhowa. Hinabi na, “Makew ka ihti!” ² Ket ha liniwan koya, nakit ko yay maputi a kabayo. Hiyay nakahakay, ampangemgem yan bayi boy nabyayan yan kodona. Ket inumalih ya ta-omen na ipahulong ye panambot na ha labanan.

³ Haanin, ha inalih nayna man nin Oybon Tupa ye ikalwan inlinip ha kahulatan, nange ko yay ikalwan angkabi-ay a palhowa a naghabi nin wanae, “Makew ka ihti!” ⁴ Haanin, maghay matibya a kabayo ye nilumtaw. Ket hiyay nakahakay, nabyayan yan mayadet a kampilan boy katulidan a mangalih nin katanaan ihti ha babe-luta. Ha wanabay, maypatey-patey hilay tatao.

⁵ Ket ha inalih nayna man nin Oybon Tupa ye ikatlon inlinip ha kahulatan, nange ko yan naghabi ye ikatlon angkabi-ay a palhowa, “Makew ka ihti!” Ket nakit ko yay maghay

kabayo a mangitit. Hiyay nakahakay, ampanggem yan timbangan. ⁶ Pangayadi, nakange akon bihnga a nangibat ha pibunakan lan apat a angkabi-ay a palhowa a ampaghabi nin wanae, “Hiyay upa ha maghay mangaamot ket maghan kilon tidigo o tatlon kilon tapok sebada bengat ye pakaihaliwan na. Noba adi mo andamaen ye poon-kayon olibo boy poon ubah.”

⁷ Ha inalih nayna man nin Oybon Tupa ye ikaapat a inlinip ha kahulatan, nange ko a hinabi nan ikapat a angkabi-ay a palhowa, “Makew ka ihti!” ⁸ Ket nakit ko yay mapetla a kabayo. Hiyay nakahakay, Kamateyan ye ngalan na boy main ampanumbong kana a anhabtan Bito. Nabyayan hilan kapalyadiyan a mamatey nin kakapat nin kaganaan a tatao ha babe-luta makauli ha gubat, bitil, hakit boy mangatubag a aayop.

⁹ Ha inalih nayna man nin Oybon Tupa ye ikaliman inlinip ha kahulatan, hilay tataon pinatey hatew uli ha pamteg la ha Habi nin Dioh boy ha pamapteg la nin yati, ket nakit ko hila ha lelep a anti hila ha hilong nin pangihagpaan nin digalo kanan Apo Dioh. ¹⁰ An-ipangha la, a wanla, “Apo, Apo a makapalyadiyan, homain kapadiho boy mapatayaan, makano mo hila po lagi uhgaan boy paduhaan ye namatey kammi?” ¹¹ Ket hiyay balang magha kanlan hilatin natey, binyanan hilan maputi a bado. Pangayadi, hinabi nan Apo Jesus kanla, “Magpainawa kawo po nin makandin panaon anggan mignap ye bilang lan kakatongno yo boy kapadiho yon ampaghilbi kanan Apo Dioh a pateyen la met nin omen kanyo.”

¹² Ket ha inalih nayna man nin Oybon Tupa ye ikaanem a inlinip ha kahulatan, nanlayon nin makhaw. Ket nilumiteh ye mangaamot nin omen ha tapih a mangitit a pamaneh boy hiyay bowan, tinumibya yan ba-mon daya. ¹³ Ket hilay bibitoen, nangaampag hila ha babe-luta a ba-mon dawan igoh a maampag uli ha kakhawan nin angin. ¹⁴ Hiyay lowang, naanam ya a ba-mon papil a kinehkeh. Ket hilay kaganaan a mamapantay boy aalipotah ket nangaalih ha angkunaan la.

¹⁵ Ket hilay popoon ihti ha babe-luta, hilay mānungkolan, hilay mānguna nin huhundaloh, hilay mangabatnang, hilay makapalyadiyan, boy hilay kaganaan a tatao, ipoh man o ahe, ket tinumayo hila ha yuyukib boy ha mamantoe ha mamapantay. ¹⁶ Ket hinabi la ha mamapantay boy mamantoe, “Tagpenan yo kayi boy itayo ta-omen mina ahe makit ye lupa nan ampikno ha pamiknoan boy ta-omen mi ahe madihaan ye poot nan Oybon Tupa. ¹⁷ Ta naabot anay ampakalilimon mangaamot nin pangibuhboh nan Apo Dioh boy Oybon Tupa nin tubat a poot la. Ket homain bega makaikpe.”

7

Hilay Magatoh boy Apatapo boy Apat a Libon Israelita a Namalkaan

¹ Pangayadi, nakit ko hilay apat a anghil a nakaideng ha apat a duyo nin babe-luta. Ambenenen lay apat a angin ta-omen ya ahe maeyepan ye babe-luta, dagat o hinyaman a poon-kayo.

² Boy nakit ko po ye maghay anghil a ibat ha daya a ampingaget nin pagmalka nan angkabi-ay a Dioh. Ket pinanghaan na hilay apat a anghil a nabyayan nin kapalyadiyan a mandama nin luta boy dagat. ³ Hinabi na kanla, “Adi yo po andamaen ye luta, dagat o hilay popoon kayo legan ahe mi po namalkaan ye kikiding lan ampaghilbi kanan Apo tawon Dioh.” ⁴ Hiyay nange ko, magatoh boy apatapo boy apat a libo ye bilang nin kaganaan a namalkaan a ibat ha labinluwan lahi nan Israel.

⁵ Ha lahi nan Juda, ket labinluwan libo;
ha lahi nan Ruben, labinluwan libo;
ha lahi nan Gad, labinluwan libo.

⁶ Ha lahi nan Aser, labinluwan libo;
ha lahi nan Neftali, labinluwan libo;
ha lahi nan Manases, labinluwan libo.

⁷ Ha lahi nan Simeon, labinluwan libo;
ha lahi nan Levi, labinluwan libo;
ha lahi nan Isacar, labinluwan libo.

⁸ Ha lahi nan Zabulun, labinluwan libo;
ha lahi nan Jose, labinluwan libo;
ha lahi nan Benjamin, labinluwan libo met.

Hilay Tataon Ahe Mabilang-bilang

⁹ Pangayadi, nakit ko hilay tataon ahe mabilang-bilang uli ha kalabong la. Ibat hila ha kaganaan a nanahyon, lalahi, boy hahabi. Ampideng hila ha adapan nin pamiknoan boy ha adapan nan Oybon Tupa. Nakahoot hilan makadang a maputi boy ampingaget hilan papalapa lilay.* ¹⁰ An-ipangha la, a wanla,

* **7:9** Hiyay labay habiyen nin pangaget nin palapa lilay ket panambot.

“Galangen yay Apo Dioh a ampikno ha pamiknoan boy galangen ya met ye Oybon Tupa,
ta inligtah la kayi ha kapaduhaan.”

¹¹ Ket hilay kaganaan a anghil, nideng hila ha palibot lan mānungkolan ha langit boy kanlan apat a angkabi-ay a palhowa a nakapalibot met ha pamiknoan. Ket hilay aanghil, nilumukob hila ha adapan nin pamiknoan. Ket nanggalang hila kanan Apo Dioh, ¹² a wanla,

“Amin!

Hiyay pangalang, kangedan, kadunongan, pahalamat, kadangalan, kapalyadiyan boy kinhawan,

anti kanan Apo tawon Dioh makanoman!

Amin!”

¹³ Haanin, hiyay magha kanlan luwampo boy apat a mānungkolan ha langit, tinepet nako, “Aya hilayatew a nakahoot nin makadang a maputi boy way-ihtew hila ibat?”

¹⁴ Nakibat ako kana, “Apo, hika ye nagtanda!”

Ket hinabi na kangko, “Hilayain ye nakadiha nin tubat a pamaidap. Limbahan la boy pinaputi lay hohoot la makauli ha daya nan Oybon Tupa.”

¹⁵ Kaya-bay anti hila ha adapan nin pamiknoan nan Apo Dioh. Mangaamot boy madeglem ye paghilbi la ha Timplo na. Hiyay Apo Dioh a ampikno ha pamiknoan na ye ampangalingay kanla. ¹⁶ Ket ahe hilayna bega mabitlan o maplangan. Boy ahe hilayna maamotan nin mangaamot o hinyaman a makapilah. ¹⁷ Ta hiyaynay Oybon Tupa a anti ha pamiknoan ye pahtol la. Ilakew na hila ha hubol nin lanom a

ampakaibay bi-ay boy ponahan nan Apo Dioh ye luwa nin balang magha. Ket ahe hilayna tumangih makanoman.

8

Hiyay Ikapiton Inlinip

¹ Ha inalih nan Oybon Tupa ye ikapiton inlinip, ket linong-em ye langit ha loob nin kagitna odah.

² Pangayadi, nakit ko hilay pitoy anghil a nakaideng ha adapan nan Apo Dioh. Ket balang magha kanla, nabyayan ya nin tamboyok.

³ Haanin, nilumateng yay kanayon a anghil a ampanaget nin balitok a pangikunaan nin ulamen a insenso. Ket nideng ya ha adapan nin pangihagpaan nin digalo kanan Apo Dioh. Nabyayan ya nin malabong a insenso a ipahan na ha pakigwang lan pagtao nin Dioh. Ket ihagpa na yati ha balitok a pangihagpaan a anti ha adapan nin pamiknoan nin Dioh. ⁴ Hiyay anoh nin angkaulam a insenso boy hiyay pakigwang lan pagtao nin Dioh, ket napayngidlan a nipatagay paibat ha gamet nan anghil palakew ha adapan nan Apo Dioh. ⁵ Pangayadi, hiyay anghil, kingwa nay balitok a pangikunaan nin ulamen a makapabango, pinno nan bayah haka na intapon ha babe-luta. Ket tampol yan nandol, hinumneg, nangilat boy nanlayon.

Hilay Tatamboyok

⁶ Haanin, naghadya hilaynay pitoy anghil a mamatnoy nin tatamboyok la.

⁷ Ha pinatnoy nan unan anghil ye tamboyok na, nangudan nin tabulinaw boy apoy a main

hale a daya. Ket naulam ye kakatlon pahen nin babe-luta, kakatlon pahen nin kaganaan a poon-kayo boy kaganaan a malambot a iilamon.

⁸ Ket ha pinatnoy na met nin ikalwan anghil nin Dioh ye tamboyok na, naampag ha dagat ye apoy a manliyabliyab a ba-mon mapantay kayadet. Ket nag-ilyadin daya ye kakatlon pahen nin dagat. ⁹ Ket natey hila met ye kakatlo nin kaganaan a angkabi-ay ha dagat boy nadama met ye kakatlo nin kaganaan a babalko ha dagat.

¹⁰ Ha pinatnoy na met nin ikatlon anghil ye tamboyok na, naampag paibat ha lowang ye maghay mayadet a bitoen a manliyabliyab a ba-mon tiyo. Ket nahahtog ya ha kakatlo nin kaganaan a kakabatowan boy huhubol. ¹¹ Hiyay ngalan nin yatin bitoen ket “Mapait.” Pinumait ye kakatlon pahen nin lanom a kinaampagan na. Ket malabong a tatao ye nangamatey, ta nainom lay lanom a mapait.

¹² Ha pinatnoy na met nin ikapat a anghil ye tamboyok na, nadama ye kakatlo nin mangaamot, kakatlo nin bowan boy hiyay kakatlo nin kaganaan a bibitoen. Kaya-bay naanam ye kakatlo nin henag ha mangaamot boy ha madeglem.

¹³ Pangayadi, nakit ko ye maghay agila a anlumpad ha lowang. Ket nange ko a an-ipapangha na ye wanae, “Kakaingalo! Kakain-galo! Kakaingalo ye malyadi lano ha kaganaan a angkumonin ha babe-luta no patnoyen laynan tatlon anghil ye tamboyok la!”

9

¹ Ket ha pinatnoy na met nin ikaliman anghil ye tamboyok na, nakit ko a naampag ha luta ye maghay bitoen* a ibat ha lowang. Ket nabyayan yan tulbek nin ilwangan ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta.† ² Ha nalukatan naynan bitoen ye ilwangan, tinumagay ye makugpan anoh paibat ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta a ba-mon ibat ha mayadet a pogon. Hiyay lowang, pawa anan anoh. Kaya-bay nilumiteh ye babe-luta. ³ Haanin, nilumwah ha anoh ye malabong a kowangey. Ket napakpedan ye babe-luta. Nabyayan hila nin kapalyadiyan a manimid a omen ha koninipit. ⁴ Nabilinan hila a ahe la andamiten a damaen ye iilamon, tatanaman, o kakayo, no aliwan hilay tataon bengat a homain malka nin Dioh ha kikiding la. ⁵ Noba ahe hila napalubohan a mamatey, no aliwan patiyatiyaan la hilan bengat ye tatao ha loob nin limay bowan makauli ha ilab a ba-mon ilab nin natimid nin koninipit. ⁶ Ket kananyatew a panaon, kalalabay nin tatao ye matey, noba ahe hilaynan matey.

⁷ Hilay kokowangey, ket ba-mo hilan kabayo a nakahadya a makilaban. Main nakapalonto ha ō la a ba-mon kodona a balitok boy ba-mo hilan ampaglupan tao. ⁸ Makadang ye labok la a omen ha babayi boy ba-mo hilan ampanggipen a liyon. ⁹ Hiyay papagaw la, ket napedengan nin ba-mon

* **9:1** *maghay bitoen:* hiyay labay habiyen ket maghay anghil (Impakit 9:11). † **9:1** *maalale a tubat a kulongan ha lale-luta* ket kulongan nin mangaloke a ihpidito legan ampangagad hilan kapaduhaan la.

kabal a bakal boy hiyay wagehweh nin papakpak la, ket ba-mon kaladakad nin malabong a kaliha a angguloyen nin kakabayo a ampayew palakew ha labanan. ¹⁰ Main hilan ikoy boy timid a omen ha koninipit. Ket hiyay ikoy la, main yan kapalyadiyan a mamatiyatiya kanlan tatao ha loob nin limay bowan. ¹¹ Hiyay poon la ket hiyay anghil a gowaldiya ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta. Hiyay ngalan na ket Abadon ha habin Hebreo, Apolyon[†] met ha habin Griego.

¹² Ket haanin, nayadi ana ye nunan ampakadodowag a nalyadi. Noba main po luwa a lumateng.

¹³ Ket ha pinatnoy nan ikaanem a anghil ye tamboyok na, nakange akon bihnga a ibat ha apat a hungay ha duduyo nin balitok a pangihagpaan nin digalo ha adapan nan Apo Dioh.

¹⁴ Hinabi nin bihnga kanan ikaanem a anghil a main tamboyok, “Balokahan mo hilayna ye apat a anghil a nakagapoh ha mayadet a kabatowan nin Eufrates.” ¹⁵ Ket hilay apat a anghil a naihadya kananyain a odah, mangaamot, bowan boy taon, ket nabalukahan hilayna ta-omen mamatey nin kakatlo nin kaganaan a tatao ihti ha babe-luta. ¹⁶ Nange ko a hiyay bilang nin huhundaloh la a nakahakay ha kabayo, ket luwanggatoh a milyon.

¹⁷ Ket nakit ko ha leplep ko a hilay nakahakay nin kakabayo ket nakakabal hilan matibya a bakal a ba-mon apoy, mabuyong a ba-mon kadih

[†] **9:11** *Apolyon*: hiyay labay habiyen ket mandama.

safiro, boy maholyaw a ba-mon kadih asupre. Hiyay ō nin kakabayo, ket ba-mon ō nin liyon boy ampangipagtol hila nin apoy, anoh boy asupre. ¹⁸ Uli kananyatin tatlon pamatiyatiya a an-ipagtol nin kakabayo, nangamatey ye kakatlo nin kaganaan a tatao ihti ha babe-luta. ¹⁹ Ket hiyay kapalyadiyan nin yatin kakabayo, anti ya ha bebey boy ikoy la. Ta hiyay ikoy la, ba-mon ō nin bikat a mamatiyatiya nin tao.

²⁰ Noba hilay tataon ahe natey kananyain a pamatiyatiya, ket ahe hila po ateed naghehe ha kakahalanan la, no aliwan ampagpahulong hila po teed ha pangalang la ha mangaloke a ihpidito boy kalintataon balitok, mital, tanho, dapah boy kakayo a diohdiohan a ahe met ampakakit, ampakange o ampakakodang. ²¹ Ahe la met pinaghehean ye pamatey la, pangkulam la, pamabayi o pamakilaki la, o panakaw la.

10

Hiyay Anghil boy hiyay Makandin Kahulatan

¹ Pangayadi, nakit ko ye magha po a makapalyadiyan a anghil a an-umaypa ibat ha langit. Napunggoch ya nin owep boy main buwakaw ha dapit ō na. Ampakapulag yay lupa na a ba-mon mangaamot. Ket hiyay bibitih na, ba-mon tudek a manliyabliyab. ² Ampangemgem ya nin makandin nakabiklal a kahulatan. Hiyay wanan a bitih na, intukdo na ha dagat. Hiyay odi met, ket intukdo na ha luta. ³ Haanin, nangha yan makhaw a ba-mon engel nin liyon. Ket hinebat met nin dagoldol nin pitoy kodol. ⁴ Ket ha ihulat

koyna dayi ye nange ko ha pitoy kodol, nakange ako nin bihnga a ibat ha langit, a wana, “Thiklito mo ye hinabi lan pitoy kokodol. Adi moyna an-ihulat.”

⁵ Pangayadi, hiyay anghil a nakit ko a ampideng ha dagat boy ha luta, intagay nay wanan a gamet na ha langit. ⁶ Hiyay pinaghumpaanan, hiyay Apo Dioh a angkabi-ay makanoman a namalhowa nin langit, luta, boy dagat boy kaganaan a anti kanla. Hinabi nan anghil, “Homain anan makaaba. ⁷ No patnoyen nay tamboyok nin ikapiton anghil, ket itupad naynan Apo Dioh ye inhiklito na a monikala na a impatanda na kanlan popodopitan māghilbi na hatew.”

⁸ Pangayadi, nange koy bihnga a ibat ha langit a naghabi kangkon wanae, “Makew ka kanan anghil a ampideng ha dagat boy ha luta, ta kowen mo yay nakabiklal a kahulatan a angkad-tanan na.”

⁹ Kaya-bay hinumaley ako kanan anghil. Ket inawok ko kanay nakabiklal a kahulatan. Haanin, hinabi na kangko, “Kowen moyna boy kanen mo. Matam-ih yan ba-mon pulot panilan ha labi mo, noba mapait met ha bitoka mo.”

¹⁰ Ket kingwa koya ha gamet na ye makandin kahulatan haka ko kinan. Ba-mo yan pulot panilan katam-ih ha labi ko. Noba ha naitlen ko yayna, mapait ya met ha bitoka ko.

¹¹ Pangayadi, hinabi na kangko, “Katapulan a ipatanda moyna man ye an-ipahabi nan Apo Dioh tungkol kanlan tatao, nanahyon, hahabi boy popoon.”

11

Hilay Luwan Māmapteg nin Habi nin Dioh

¹ Pangayadi yatew, binyan na kon anghil nin maghay panukad a ba-mon teken boy hinabi na kangko, “Kokayna, ta hukaden moy Timplo nan Apo Dioh boy hiyay pangihagpaan nin digalo. Bilangen mo hila met ye tataon ampanggalang ihtew. ² Noba ahe moyna hukaden ye mahlang nin Timplo, ta naibyay ana kanlan tataon ahe ampamteg kanan Apo Dioh. Ket hilatin tatao, damaen la ye banwan Jerusalem ha loob nin apatapo boy luway bowan. ³ Ket kananyatew a panaon, mangitubol akon luway māmapteg ko. Nakahoot hila nin pamaneh boy ha loob nin malibo, luwanggatoh boy anemapo a mangaamot, ket ipatanda la ye an-ipahabi nan Apo Dioh.”

⁴ Hilayatin luwan māmapteg a ampideng ha adapan nan Apo Dioh a ampanakop nin babe-luta, hilabay ye luwan poon-kayon olibo* boy luway kingki a manipitoy delag. ⁵ Ket no main mangitangka a mamahakit kanlan luwan māmapteg, main apoy a lumwah ha bebey la a mangulam kanla. Wanabay hilan matey ye ayam a mangitangka a mamahakit kanla. ⁶ Main hilan kapalyadiyan a mamatgen nin udan legan anhabiyen lay impahabi nan Apo Dioh kanla boy main hila po kapalyadiyan a mamalyadin daya ye lanom boy mangipalakew nin kaganaan a kalahin pamaidap ha kaganaan a tatao ihti ha babe-luta ha agya hinyaman a odah a labay la.

* **11:4** Zacarias 4:1-14.

⁷ Ket lano ha mayadi lan ipatanda nin luway māmapteg ye impahabi nan Apo Dioh, lumwah yaynay matubag a ayop a ibat ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta ta-omen makilaban kanlan luway māmapteg. Ket hamboten boy pateyen na hilan matubag a ayop. ⁸ Hiyay babangkay la, paolayan laynan bengat ha dān nin mayadet a banwa,† hiyay banwa a nakaipakoan nan Apo la ha kodoh. Ket yatin banwa, mailalayi ya ha Sodoma boy Egipto a mangaloke. ⁹ Ket ha loob nin tatlon mangaamot boy kagitna, hiyay babangkay la ket buyaen lan tataon nangibat ha balang lahi, habi, boy nahyon. Ket hiyay babangkay la, ahe naipaluboh a mailbeng. ¹⁰ Maaliket hila lanoy tatao ihti ha babe-luta uli ha pagkamatey lan luwan māmapteg. Mayhahayaghag boy maydidigalo hila ha balang magha, ta natey hilaynay luwan popodopita a namatiyatiya kanlan tatao ihti ha babe-luta.

¹¹ Noba pangalabah nin tatloy mangaamot boy kagitna, bini-ay na hilan uman Apo Dioh. Ket nideng hila. Ket hilay tataon nakakit kanla, nalimowan hilan tubat. ¹² Pangayadi, hilay luway māmapteg a nabi-ay uman, nange lay makhaw a bihnga a ibat ha langit a wanae, “Manik kawo ihti!” Legan ambilewen la hilan kaaway la, hilay luway nabi-ay uman, an-itagay hila met nin owep palakew ha langit.

¹³ Kananyatew met ateed a odah, nanlayon nin makhaw a tubat. Ket nadama ye kakapo a pahen nin banwa boy pitoy libo katao ye natey.

† **11:8** *mayadet a banwa* ket banwan Jerusalem.

Hilay tataon napatla, nalimowan hilan tubat. Ket nanggalang hilayna kanan Apo Dioh a anti ha langit.

¹⁴ Ket nayadi ana ye ikalwan ampakadodowag a nalyadi. Noba madanon yayna man ye ikatlo.

Hiyay Ikapiton Tamboyok

¹⁵ Haanin, ha pinatnoy nan ikapiton anghil ye tamboyok na, main akon nange a mangakhaw a bibihnga a ibat ha langit a ampaghabi nin wanae, “Hiyay kaganaan a panakopan ha babe-luta, ket naibyay ana kanan Apo tawo boy Cristo na. Mamoon yayna makanoman.”

¹⁶ Haanin, hilay luwampo boy apat a mānungkolan ha langit a ampikno ha pamiknoan ha adapan nan Apo Dioh, ket nilumukob hilan nanggalang kanan Apo Dioh,

¹⁷ a wanla,

“Apo Dioh a Pinakamakapalyadiyan,

hika ye Dioh hatew angga haanin.

Ampahalamat kayi kammo, ta ginawi moy tubat a kapalyadiyan mo

boy ampamoon kayna ihti ha babe-luta.

¹⁸ Angkapoot hilay tatao a ahe ampamteg kammo.

Noba naabot anay panaon nin poot mo,

boy panuhga mo kanlan nangamatey.

Panaon ana a biyan mo hilan plimyo ye popodopita a māghilbi mo,

hilay pagtao mo boy hilay kaganaan a angkalimo kammo, matagay man o maaypa.

Panaon ana met a apoen mo hilaynay nandama nin babe-luta.”

¹⁹ Pangayadi, nalukatan ye ilwangan nin Timplo nan Apo Dioh ihtew ha langit. Ket nakit ko ha loob nin Timplo ye Lakaha nin Kahundoan. Haanin, nangilatkilat, hinumneg, nangudol-kudol, nanagoldol, nanlayon boy nangudan ya nin mangayadet a tabulinaw.

12

Hiyay Babayi boy hiyay Dragon

¹ Pangayadi yatew, nakit ko ha langit ye tubat a kapagtakaan a pagkakitan. Nakit ko ye maghay babayin nakahoot nin mangaamot boy nakatukdo ya ha bowan. Nakakodona ya nin main labinluwan bitoen. ² Mabuktot ya boy ampangaleng-eng yayna ha ilab, ta manganak yayna.

³ Main ako po nakit a tubat a kapagtakaan a pagkakitan ihtew ha langit. Nakit ko yay mayadet boy matibya a dragon a pitoy o na boy mapo met ye hungay na. Hiyay balang o, main yan makandin kodona. ⁴ Ket tniplah nin ikoy na ye kakatlo nin kaganaan a bibitoen ha langit haka naya intapon ha babe-luta. Pangayadi, nideng yay dragon ha adapan nan babayin anlamlaman ta-omen naya ibolon ye ongi na no maianak naya. ⁵ Ket nanganak yan laki a manakop nin kaganaan a nahyon. Ket maigpit ye panakop na kanla. Noba hiyay ongi, nalabtoh yan nailakew kanan Apo Dioh a ampikno ha pamiknoan na. ⁶ Haanin, hiyay babayi met, tinu-makah ya palakew ha wangwang, ha maghay lugal a intaladan nan Apo Dioh a kunaan na.

Ket ihtewbay ya mahayhay ha loob nin malibo, luwanggatoḥ boy anemapo a mangaamot.

⁷ Pangayadi, nagkamain nin labanan ha langit. Hiyay Miguel a mānguna lan aanghil boy hilay kalalamoan na a anghil, ket nakilaban hila kanan dragon boy aanghil na. ⁸ Ket hiyay dragon boy aanghil na, nahambot hila. Kaya-bay napaalih hila ha langit. ⁹ Hiyay Miguel boy aanghil na, intapon la yay mayadet a dragon boy aanghil na ha babe-luta. Yatin mayadet a dragon ye bikat hatew* boy anhabtan Diyablo o Satanas a ampanalingo kanlan tatao ha babe-luta.

¹⁰ Pangayadi, nange ko ye makhaw a bihnga a ibat ha langit. Hinabi na,

“Panaon anay pangiligtah nin Dioh kanlan tatao. An-ipakit nayna ye kapalyadiyan na boy panakop na

boy hiyay katulidan nan Cristo na.

Ta hiyay ampangidalom kanlan kakatongno tawo ha adapan nan Apo tawon Dioh ha mangaamot boy madeglem, ket napaalih yayna ha langit.

¹¹ Hinambot la yaynan kakatongno tawo ye Satanas makauli ha daya nan Oybon Tupa boy ha pangipapteg la nin kaptegan.

Ahe hila angkalimon matey uli ha pamteg la.

¹² Kaya-bay mag-aliket kawon angkumonin ha langit.

* **12:9** Genesis 3:1-15.

Noba kakaingalo kawon angkumonin ha babe-
luta boy ha dagat,
ta inumaypa yayna kanyo ye Satanas.
Ket tubat ye poot na,
ta tanda na a matekbe anay panaon na a
manyag nin abala na.”

¹³ Ha naedepan nan dragon a naitaboy yayna
ha luta, kinamat na yay babayi a nangianak nin
ongi a laki. ¹⁴ Noba hiyay babayi, nabyayan
ya nin luway pakpak a omen ha pakpak nin
mayadet a agila ta-omen ya makalpad palakew
ha naitaladan a lugal kana ha wangwang.
Ket ihtewbay ya mahayhay ha loob nin tatlon
taon boy kagitna ta-omen ya makaligtah kanan
dragon. ¹⁵ Pangayadi, hiyay dragon, nangipagtol
ya nin lanom a omen ha makhaw a lanab a
paugot kanan babayi a mangianol kana. ¹⁶ Noba
hiyay luta, hinaglapan na yay babayi. Nagbenga
ya haka na hinephep ye lanom a impagtol
nan dragon. ¹⁷ Haanin, uli ha tubat a poot
nan dragon kanan babayi, binawitan na hilay
kanayon po a anak nan babayi a napatla ta-
omen na hila kalabanen. Hilayati ye tataon
ampanumbong nin Bibilin nan Apo Dioh boy
mikakaantin mapatayaan ha kaptegan a in-adal
nan Apo Jesus. ¹⁸ Ket hiyay dragon, nideng ya ha
ambay dagat.

13

Hiyay Luwan Matubag a Ayop

¹ Pangayadi, nakit koy matubag a ayop a
anlumakat ibat ha dagat. Pito ye ō na boy mapo

met ye hungay na. Hiyay balang hungay na, main makandin kodona. Ket ha balang ō na, nakahulat ye ngalan a ampangumih kanan Apo Dioh. ² Hiyay matubag a ayop, ket ba-mo yan leopardo. Hiyay bibitih na, ba-mon bitih oso. Ket hiyay bebey na, ba-mon bebey liyon. Hiyay dragon, in-ibyay na kanan matubag a ayop ye kapalyadiyan na, pamiknoan boy katulidan a manakop. ³ Nakit ko a nahugatan yan malaem ye maghay ō na a ba-mon ipatey na, noba nitaah ya met ateed. Ulin yatew a nalyadi, nagtaka hilan tubat ye tatao. Ket nanumbong hilayna kanan matubag a ayop. ⁴ Haanin, uli ha kapalyadiyan a in-ibyay nan dragon kanan matubag a ayop, hilay tatao ket nanggalang hilayna kanan dragon. Boy nanggalang hila met kanan matubag a ayop, a wanla, “Homain yaynan kapadiho yatin matubag a ayop! Homain makalaban kana!”

⁵ Hiyay matubag a ayop, ket impaluboh nan Apo Dioh a maghabi yan maloke a tubat laban kana boy manakop ha loob nin apatapo boy luway bowan. ⁶ Naghabi yan mangaloloke a tubat laban kanan Apo Dioh, ha ngalan nin Dioh boy angkunaan na boy ha kaganaan a angkumonin ha langit. ⁷ Hiyay Apo Dioh, pinalubohan na yay matubag a ayop a lumaban boy hamboten na hilay pagtao na. Nabyayan ya po nin katulidan a manakop nin kaganaan a lalahi, tatao, hahabi boy nanahyon ihti ha babe-luta. ⁸ Ket hilay kaganaan a tatao ihti ha babe-luta, galangen la yay matubag a ayop. Hilati ye ahe naihulat ye ngangalan la ha libdo nin bi-ay

bayo napalhowa ye babe-luta. Yatin libdo nin bi-ay, libdo nan Oybon Tupan pinatey hatew.

⁹ Hikawon ampanlenge, pakaleng-en yon manged yati. ¹⁰ Ayaman a taon nakataladan mapidiho, ket mapidiho ya. Boy ayaman a nakataladan a matey makauli ha kampilan, ket matey ya makauli ha kampilan. Kaya-bay hilay pagtao nin Dioh, katapulan hilan mapangikpe boy magpahulong a mapatayaan kana.

¹¹ Pangayadi, nakakit akoyna man nin kanayon po a matubag a ayop a nilumwah ha luta. Luwa ye hungay na a ba-mon hungay nin tupa. Noba no maghabi ya, kabihnga na yan dragon. ¹² Ginawi nay kaganaan a kapalyadiyan nan naunan matubag a ayop. Hilay kaganaan a tatao ihti ha babe-luta, ket pinilit na hilan manggalang kanan naunan matubag a ayop a nahugatan nin malaem a ba-moynan ipatey na, noba nitaah ya met ateed.

¹³ Nangipakit yan malabong a kapagtakaan a omen ha pamaudan nin apoy ha adapan lan tatao. ¹⁴ Uli ha kapagtakaan a impadyag nan naunan matubag a ayop, ket natalingo na hilay tatao a angkumonin ihti ha babe-luta. Binilinan na hilay tatao a manyag nin mayadet a libulto nan naunan matubag a ayop a nahugatan nin malaem a ba-moynan ipatey na, noba nitaah ya met ateed.

¹⁵ Pinalubohan nan Apo Dioh ye ikalwan matubag a ayop a biyan na yan bi-ay ye libulto ta-omen ya makapaghabi. Haanin, imbilin nan libulto a pateyen ye ayaman a ahe manggalang kana. ¹⁶ Hiyay ikalwan matubag a ayop, pinilit

na hilan magpamalka ha wanan a gagamet o ha kikiding la ye kaganaan a tatao, matagay man o maaypa, mabatnang man o maidap, ipoh man o ahe. ¹⁷ Ayaman a ahe magpamalka nin ngalan o numilo nan naunan matubag a ayop, ket ahe ya malyadin manaliw o maglako.

¹⁸ Katapulan ihti ye kadunungan. Matandaan nin madunong ye katalohan nin numilo nan matubag a ayop, ta yati ket kaeteban nin ngalan nin tao. Hiyay numilo na ket 666.

14

Hiyay Kanta lan Nakbeh

¹ Pangayadi, nakit ko yay Oybon Tupa a ampideng ha mapantay nin Zion,* lamo na hilay magatoh boy apatapo boy apat a libo katao a namalkaan ye kikiding la nin ngalan nan Oybon Tupa boy Bapa na. ² Haanin, paibat ha langit, nakange akon heneg a ba-mon tonoy nin makhaw a lagahlah nin lanom boy ba-mon makhaw a kodol boy ba-mon tigtigan nin mal-abong a aalpa. ³ Hilatin magatoh boy apatapo boy apat a libo katao, ampagkanta hilan bayon kanta ha adapan nin pamiknoan nan Apo Dioh, ha adapan lan apat a angkabi-ay a palhowa boy ha adapan lan mānungkolan ha langit. Homain makaadal yatew a kanta la, no aliwan hilay magatoh boy apatapo boy apat a libo bengat a timbeh nan Apo Dioh kanlan tatao ha babe-luta. ⁴ Hilayati ye nikakaantin malinih, ta ahe

* **14:1** *Zion*: hiyay labay habiyen ket Jerusalem.

hila po bega nakadiha a nanalig nin babayi† boy anhumbongen la yay Oybon Tupa agya way-ihtew ya makew. Timbeh na hila ibat kanlan kaganaan a tatao ha babe-luta ta-omen hilabay ye unan hagpa kanan Apo Dioh boy kanan Oybon Tupa. ⁵ Ahe hila bega nanago boy homain hilan pakaumihan.

Hilay Tatlon Anghil

⁶ Pangayadi, nakit ko yay kanayon a anghil a anlumpad ha lowang. Anti kana ye Manged a Balita a homain anggaan ta-omen na ipatanda kanlan tatao ihti ha babe-luta, ha kaganaan a nanahyon, lalahi, hahabi boy tatao. ⁷ Ket yati ye an-ipangha na, “Malimo kawo kanan Apo Dioh boy dangalen yoya, ta panaon ana nin panuhga na. Galangen yo yay Apo Dioh a namalhowa nin langit, luta, dagat boy huhubol.”

⁸ Pangayadi, linumpad ya met ye ikalwan anghil a ampingipangha nin wanae, “Nadama ana! Nadama anay angkabalitaan a banwan Babilonia. Ta hilay angkumonin ihtew ye nangumbinyo kanlan kaganaan a nanahyon ha babe-luta a humbongen lay kadamogan la a kahulog nan Apo Dioh.”

⁹ Haanin, linumpad ya met ye ikatlon anghil a ampingipangha nin wanae, “Hilay kaganaan a ampinggalang kanan matubag a ayop boy ha libulto na boy nagpamalka ha kikiding o gagamet la, ¹⁰ ket madihaan la ye tubat a poot nan Apo Dioh, ta paduhaan na hila makauli ha apoy boy

† **14:4** *ahe po bega nakadiha a nanalig nin babayi*: hiyay labay habiyen ket hilay mapatayaan kanan Apo Dioh.

asupre ha adapan nan Oybon Tupa boy kanlan aanghil na. ¹¹ Homain tegen antumagay ye anoh nin apoy a ampamatiyatiya kanla. Mangaamot boy madeglem hilan angkapatiyatiyaan ye nanggalang kanan matubag a ayop boy ha libulto na boy nagpamalka hila po nin ngalan na.”

¹² Kaya-bay hikawon pagtao nin Dioh a ampanumbong nin bibilin na boy pahulong a ampamteg kanan Apo Jesus, katapulan a mangikpe kawo.

¹³ Pangayadi, nakange akon bihnga a ibat ha langit a ampaghabi nin wanae, “Ihulat mo yati. Paibat haanin, minged hilay tataon ampaghilbi kanan Apo anggan matey.”

Hinabi nan Ihpidito, “Awo! Minged hila, ta magpainawa hilayna ha mangabyat a obda la boy matanggap laynay plimyo uli ha manganged a didiyag la.”

Hiyay Pamupol ha Babe-luta

¹⁴ Pangayadi, nakakit akon maputi a owep. Ket main ampikno ihtew a ba-mon hiyay ibat ha langit a in-Anak nin Tao. Nakakodona yan balitok boy ampangemgem yan matadem a balot.

¹⁵ Haanin, main po kanayon a anghil a ibat ha Timplo. Ket impangha na kanan ampikno ha owep, a wana, “Gawien moyna ye balot mo boy mamupol kayna, ta naom ana ye pupolen ha babe-luta.”

¹⁶ Kaya-bay hiyay ampikno ha owep, binalot nayna ye pupolen ha babe-luta. ¹⁷ Pangayadi,

nakakit akoyna man nin maghay anghil. Nangibat ya ha Timplo ha langit boy ampangemgem ya met nin matadem a balot.

¹⁸ Pangayadi, main akoyna man nakit a maghay anghil a nilumwah ha pangihagpaan. Hiyabay ye ampamaala nin apoy ha pangihagpaan nin digalo. Impangha na kanan anghil a ampangemgem nin matadem a balot, a wana, “Gawien moyna ye matadem a balot mo, ta pupolen moyna ye uubah ha kaganaan a ubahan ha babe-luta, ta naom hilayna.” ¹⁹ Kaya-bay pinupol nayna ye uubah haka na ingkonin ha mayadet a pamihanakan. Ket yatin pamihanakan ye nakailalayian nin tubat a poot nan Apo Diah. ²⁰ Ket ha ilwah nin banwa, ihtewbay na hilan pinihnak ye uubah. Paibat ihtew, dinumawoy ye daya a inumabot ha tatlon gatoh a kilometodo ye kakadang nin dawoy na boy maghay depah met ye kaalale.

15

Hiyay Kalinghuyotan a Pamaidap

¹ Haanin, nakakit akoyna man nin tubat a kapagtakaan a pagkakitan ha langit. Main pitoy anghil ihtew a main kaget a piton kalinghuyotan a pamaidap. Hilatew ye pangignap a poot nan Apo Diah.

² Ket yati ye nalyadi. Nakit ko ye ba-mon dagat a halamin a andumilot. Nakit ko hila po ihtew ye tataon nanambot kanan matubag a ayop boy ha libulto na. Ahe hila nagpamalka nin numilo o ngalan na. Antigtigen lay alpa a in-ibyay nan

Apo Dioh. ³ Angkantaen lay kanta nan Moises* a māghilbi nan Apo Dioh a hiyay kanta a tungkol kanan Oybon Tupa,

“Apo Dioh a makapalyadiyan nin kaganaan,
tubat a kapagtakaan ye didiyag mo!

Poon ka nin kaganaan a lulugal.

Hiyay papadan mo ket kaptegan boy matoyng.

⁴ Apo, ayay ahe malimo kammo? Ayay ahe manggalang kammo?

Hikan bengat boy homain kan kapadiho.

Hilay kaganaan a nanahyon, ket humaley hilan manggalang kammo,

ta nakit laynan kaganaan ye matoyng a didiyag mo.”

⁵ Pangayadi yatew, nakit ko a nalukatan ye ilwangan nin Timplo ha langit. Anti ya ihtew ye nakaihulatan nin Bibilin. ⁶ Ket paibat ha Timplo, nilumwah hilay piton aanghil a main piton kalinghuyotan a pamaidap. Nakahoot hila nin malinih, angkuminlab a bado a lino boy main pakabat a balitok ye pagaw la. ⁷ Haanin, hiyay magha kanlan apat a angkabi-ay a palhowa, binyanan na hilay piton anghil nin titimaghan kulo a balitok a napno nin poot nan Apo Dioh a angkabi-ay makanoman. ⁸ Ket hiyay Timplo, napno yan anoh a ibat ha kahnagan boy kapalyadiyan nan Apo Dioh. Ket homain makahlep ihtew legan ahe la po mignap a ibuhboh nin piton anghil ye piton pamaidap.

* **15:3** Exodo 15:1-18.

16

Hilay Kukulo a Nakaikunaan nin Poot nan Apo Dioh

¹ Pangayadi, nange koy makhaw a bihnga a paibat ha Timplo a ampangitubol kanlan pitoy anghil, a wana, “Kokawoyna, ta ibuhboh yoyna kanlan tatao ha babe-luta ye poot nan Apo Dioh a nangaikonin ha piton kukulo.”

² Haanin, hiyay unan anghil, inumalih yayna. Ket imbuhboh na ha babe-luta ye laman nin kulo na. Ket hilay nagpamalka ha kikiding la boy nanggalang ha libulto nan matubag a ayop, nadelat hila nin ampakailoy boy tubat a ilab.

³ Pangayadi, hiyay ikalwan anghil, imbuhboh na ha dagat ye laman nin kulo na. Hiyay lanom ha dagat, nag-ilyadin omen ha daya nin natey a tao. Ket nangamatey hilay kaganaan angkabi-ay a palhowa ha dagat.

⁴ Pangayadi, imbuhboh na met nin ikatlon anghil ye laman nin kulo na ha kakabatowan boy ha huhubol. Ket nag-ilyadi met daya yatin kaganaan.

⁵ Pangayadi, nange kon hinabi nan anghil a ampamaala nin lanom,
“Matoyngong ka.

Hikan bengat boy homain kanayon a Dioh paibat hatew anggayna haanin.

Matoyngong ka ulita pinaduhaan mo hila.

⁶ Uлита pinadawoy la ye daya lan pagtao mo boy hilay popodopita mo hatew,
ket daya met ye impainom mo kanla.
Yati ye matoyngong a pamae mo kanla.”

⁷ Nakange ako po nin bihnga a ibat ha pangihag-paan nin digalo, a wana,

“Petegbay Apo Dioh a makapalyadiyan ha kaganaan,

huhto boy matoyngong ye pamaduha mo.”

⁸ Pangayadi, imbuhboh nan ikapat a anghil ye laman nin kulo na ha mangaamot. Ket inumamot yan tubat. Kaya-bay nangapipilah hilay tatao. ⁹ Noba agya man nangapipilah hilaynay tatao, ket ahe hila po ateed naghehe ha kakahalaman la. Ahe laya ginalang ye Apo Dioh a main kapalyadiyan kanlan hilatin pamaidap, no aliwan inlungolungo laya.

¹⁰ Pangayadi, imbuhboh nan ikaliman anghil ye laman nin kulo na ha pamiknoan nan matubag a ayop. Ket nilumiteh ye panakopan na. Ket hilay anhakopen na, nakayat lay dila la uli ha tubat a ilab a angkatanam la. ¹¹ Noba ahe hila po ateed naghehe ha kakahalaman la, no aliwan inlungolungo la yay Apo Dioh ha langit uli ha ilab boy dedelat a timbek kanla.

¹² Pangayadi, imbuhboh na met nin ikaanem a anghil ye laman nin kulo na ha mayadet a kabatowan nin Eufrates. Ket namal-an ya ta-omen hilayna makadān ye popoon a ibat ha daya. ¹³ Haanin, nakit kon nilumwah ha bebey nan dragon, matubag a ayop boy ampagkon-wadin podopita ye tatlon mangadinat a ihpidito a kadih pahinga. ¹⁴ Hilayati ye tatlon mangaloke a ihpidito a ampanyag nin kapagtakaan. Ket nakew hila kanlan kaganaan a popoon ihti ha babe-luta ta-omen la hila tiponen a makilaban

kanan makapalyadiyan a Apo Dioh ha maabot ye intaning a mangaamot na.

¹⁵ “Pakaleng-en yon manged yati! Hiyay panlumateng ko, ket ba-mon panlumateng nin mānakaw! Minged ye taon nakahadya legan ampangagad ya kangko boy ahe ampagloh-ok nin bado na ta-omen yan aliwan loh-ok ha pangumodang na boy ahe ya mipading-ey ha panlumateng ko.”

¹⁶ Haanin, hilay mangaloke a ihpidito, tinipon la hilay kaganaan a popoon boy huhundaloh la haka la hila inlakew ha lugal a anhabtan Armagedon ha habin Hebreo.

¹⁷ Pangayadi, hiyay ikapiton anghil, imbuhboh na met ye laman nin kulo na ha angin. Ket main akon nange a makhaw a bihnga a ibat ha pami-knoan a anti ha Timplo, a wana, “Nignap anay kaganaan!” ¹⁸ Ket nangilatkilat, nangudol-kudol, hinumneg boy nanlayon nin makhaw. Yati ye pinakamakhaw a layon paibat po ha napalhowa ye tao. ¹⁹ Ket hiyay angkabalitaan a banwan Babilonia, napikatlo ya boy nangadama po ye kaganaan a babanwa ihti ha babe-luta. Intupad nan Apo Dioh ye hinabi na tungkol kanlan tataon angkumonin ha banwan Babilonia. Ta uli ha tubat a kalok-an la, ahe la naliklikan ye tubat a poot nan Apo Dioh kanla. ²⁰ Nangaanam ye aalipotet. Nangayeyegma yan napatal ye mamapantay. ²¹ Nangudan ya nin mangayadet a tabulinaw a limampo a kilo ye kabyat nin balang magha. Ket nangabegbaan hilay tatao. Ket ulin yatew a tubat a pamaidap kanla, lalalo la yaynan inlungolungo ye Apo Dioh.

17

Hiyay Babayin Māgkahalanan boy hiyay Matubag a Ayop

¹ Pangayadi, hiyay magha kanlan pitoy anghil a ampangaget nin kulo, ket hinumaley ya kangko boy hinabi na, “Kilakew ka kangko, ta ipakit ko kammo ye pagkaduha nan angkabalitaan a babayin babayadan. Hiyabay ye angkabalitaan a banwa* a anti ha mahaley nin malabong a kabatowan. ² Hilay kaganaan a popoon ihti ha babe-luta, ket ba-mo hilaynan nakibabayi kana, ta hinumbong lay aadal na. Ket hilay kaganaan a tatao met, ba-mo hilan nalahing nin alak nan babayi makauli ha kadamogan na.”

³ Kapipikhaan, naheb akon Ihpediton Dioh. Ket hiyay anghil, inlakew nako ha wangwang. Ihtew koya nakit ye babayin nakahakay ha matubag a ayop a kadih matibya. Yatin ayop, pito ye ō na boy mapo met ye hungay na. Ha laman na, ket nakamalka ye mangaloke a ngangalan a pangumih kanan Apo Dioh. ⁴ Hiyay babayi, kadih matibya boy kadih ubi ye bado na. Nakahoot ya nin alahah a balitok, mangaalaga a dadapah boy perlas. Ampangemgem yan bahon balitok a napno nin tubat a kalok-an boy makakading-ey a kadamogan. ⁵ Nakamalka ha kiding na ye ngalan a main hikliton labay habiyen:

YATI YE ANGKABALITAAN A BANWA NIN
BABILONIA,
HIYAY INDO LAN BABAYIN BABAYADAN

* **17:1** *angkabalitaan a banwa* ket Roma. Ha libdo a yati, anhabtan met Babilonia.

BOY NIN KAGANAAN A KALOK-AN IHTI HA
BABE-LUTA.

⁶ Ket yatin babayi, nakit ko a lahing yan daya lan pagtao nin Dioh a impapatey na uli ha panumbong la kanan Apo Jesus. Pamakakit ko kana, nagtaka kon tubat.

⁷ Noba hinabi nan anghil kangko, “Adi ka ampagtaka, ta habiyen kon kaganaan kammo ye labay habiyen nin tungkol ha babayin naka-hakay boy hiyay matubag a ayop a main pitoy *ō* boy mapo a hungay. ⁸ Hiyay nakit mon matubag a ayop, ket angkabi-ay ya hatew, noba natey yayna. Noba lumwah ya met ateed lano a ibat ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta, paugot ha kapaduhan a homain anggaan. Ket hilay tatao ihti ha babe-luta a ahe nakalihta ye ngangalan la ha libdo nin bi-ay paibat po ha napalhowa ye babe-luta, ket magtaka hila, ta makit la yan uman ye matubag a ayop, ta angkabi-ay ya hatew boy natey yayna, noba nabi-ay yayna man.”

⁹ “Kaya-bay haanin, katapulan ihti ye kadunongan ta-omen matalohan ye labay habiyen nin hilati. Hiyay piton *ō* nan matubag a ayop, ket hilati ye piton mamapantay a ampiknoan nan babayi boy nakailalayian la met nin piton popoon. ¹⁰ Lima kanlan hilatin popoon, ket natey ana. Hiyay magha, ampamoon ya haanin. Hiyay ikapito, ahe ya po nilumateng. Noba no lumateng yayna, ahe magbuyot ye pamoon na. ¹¹ Hiyay matubag a ayop a angkabi-ay hatew noba natey yayna, ket hiyabay ye ikawalon poon a omen kanlan piton popoon.

Ket ipalakew naya met ateed Apo Dioh ha kapaduhaan a homain anggaan.”

¹² “Hiyay mapo a huhungay a nakit mo, hilayati ye popoon a homain po panakopan. Noba mabyayan hila nin kapalyadiyan a mamoon kalamo la yay matubag a ayop, noba ahe magbuyot. ¹³ Ket hilatin mapo a popoon, naymamagha hila. Ket ibyay la kanan matubag a ayop ye kapalyadiyan boy katulidan la. ¹⁴ Ket kalabanan la yay Oybon Tupa. Noba hiyay Oybon Tupa kalamo na hilay hinagyat na, pinili na boy mapatayaan a mānumbong na, ket manambot ya. Ta hiyay Oybon Tupa ye makapalyadiyan ha kaganaan a mānguna boy ha kaganaan a mānungkolan.”

¹⁵ Hinabi na po nin anghil kangko, “Hiyay nakit mon lanom a ampiknoan nan babayin babayadan, ket hilayain ye tataon ibat ha kaganaan a lalahi, nanahyon, boy hahabi. ¹⁶ Hiyay nakit mo a matubag a ayop boy mapo a hungay, ket mapoot hila lano kanan babayin babayadan. Kowen lay kaganaan a babandi na dayon bado na. Ket homain bega mapatla kana. Kena la lanoy laman na boy ulamen la po ye mapatla. ¹⁷ Ta impaihip nan Apo Dioh kanlan mapo a popoon a paymamaghaan lan ibyay ye panakop la kanan matubag a ayop anggan matupad ye Habi nin Dioh.”

¹⁸ “Hiyay babayin nakit mo, ket hiyabay ye angkabalitaan a banwa a ampanakop kanlan popoon ihti ha babe-luta.”

18

Hiyay Pagkadama nin banwan Babilonia

¹ Pangayadi yatew, nakakit akoyna man nin kanayon a anghil a an-umaypa ibat ha langit. Main yan tubat a kapalyadiyan. Ket uli ha tubat a kahnagan na, nahnagan nay babe-luta. ² Nangha ya nin makhaw, a wana,

“Nadama anay angkabalitaan a banwan Babilonia!

Ket haanin, kunaan laynan bengat nin mangaloke a ihpidito

boy kunaan nin kaganaan a kalahin mamano manok a mangadinat boy ampakahulog.

³ Ta uli ha tubat a kadamogan na a kahulog nan Apo Dioh,

naoy-oy na hilay kaganaan a nanahyon ihti ha babe-luta.

Hilay kaganaan a popoon ihti ha babe-luta, ket nakibabayi hila kana.

Ket uli ha pagpapakapda nan babayi ha kalabayan na,

hilay māglako, binumatnang hila met.”

⁴ Haanin, nakange akoyna man nin kanayon a bihnga a ibat ha langit, a wana,

“Hikawon tatao ko, lakwanan yoya.

Adi kawo ampakidaman ha kahalanan na ta-omen kawo ahe milabon ha kapaduhan a nakahadya kana.

⁵ Ta hiyay luhbo nin kahalanan na ket anggaynan langit.

Ket ahe na maliwaan Apo Dioh ye kalok-an na.

- 6 Kaya-bay no way-omen ye dinyag na kanyo,
ket wanabay met ateed ye diyagen yo kana
boy pikalwaen yoy pamae yo kana.
Hiyay maloke a dinyag la kanyo,
pikalwaen yon diyagen kana.
- 7 No way-omen yan nagmayadet boy nagpa-
pakapda ha kalabayan na,
ket ibae kana ye kaeteban na a kapatiy-
atiyaan boy kalelean.
Ta anhabiyen na ha hadili na,
‘Magha kon Reyna, aliwa kon bawo,
boy ahe ako magdiha nin kalelean
makanoman!’
- 8 Ulin yati, ha loob nin maghay mangaamot,
mapayngingidlan a lumateng kana
ye kamateyan, pangandang boy bitil.
Pangayadi, maulam ya.
Ta makapalyadiyan yay Apo Dioh a ma-
maduha kana.”
- 9 Ket hilay popoon a nakibabayi kana boy
nakipagpapakapda kana, tumangih boy mangan-
dang hila no makit layna ye anoh nin pagkaulam
na. ¹⁰ Ket mideng hila ha mataang, ta angkalimo
hilan midaman a mapatiyatiyaan, a wanla,
“Kakaingalo!
Ta ha loob bengat nin maghay odah,
ket nayadi anay pagkaduha lan tatao ha
angkabalitaan a banwan Babilonia!”
- ¹¹ Hilay māglako ihti ha babe-luta, ket tangi-
han boy andangan laya, ta homain anan man-
aliw nin lalako la. ¹² Homain anan manaliw nin
lalako la a balitok, mital, maalaga a dadapah
boy perlas, boy hilay tatapih a lino, seda boy

tatapih a kadih obi boy matibya. Homain anan manaliw nin lako la a kayon mabango, boy babandi a yadi ha bangil nin elepanti, mangaalaga a kayo, tanho, bakal boy marmol.

¹³ Homain anan manaliw nin lalako la a pabango a omen ha hamiling, pampalahap, insenso boy mira. Wanabay met ha lalako la a alak, ladak, tapok boy tidigo, baka, tupa, kabayo boy kaliha, boy iipoh. ¹⁴ Ket hilay māglako ha banwan Babilonia, habiyen la kana, “Naanam hilaynay kaganaan a kalalabay mon mapagkonin. Boy hiyay kabatnangan boy katampaan mo, ahe ana bega maiudong kammo!” ¹⁵ Ket hilay māglako a binumatnang uli kanlan tatao kananyain a banwa, ket tumangih boy mangandang hila boy mideng hila ha mataang, ta angkalimo hila a midaman a mapatiyatiyaan. ¹⁶ Ket habiyen la,

“Kakaingalo ya yain a angkabalitaan a banwa.

Ta hilay tatao ihen hatew, ampaghoot hila nin kadih obi boy matibya a lino
boy naalkohan nin balitok, mangaalaga a dapah boy perlas!

¹⁷ Ket ha loob nin maghay odah bengat, nahipet ye kaganaan a babandi nan yain a banwa!”

Ket hilay kaganaan a kapitan boy nakalugan ha babalko a omen kanlan kahaglap ha babalko boy hilay ampagpanapulan ha dagat, ket mataang hilan ampideng a ampamilew. ¹⁸ Legan ambilewen la yay anoh nin banwan angkaulam, an-ipangha la met, a wanla, “Homain kapadiho yain a angkabalitaan a banwa!”

19 Uli ha kalelean la, binudubodan lan tuwapok
ye ō la boy nangandang hila, a wanla,
“Kakaingalo ye nalyadi ha angkabalitaan a
banwa.

Ta makauli ha kabatnangan na, hilay ka-
ganaan a main babalko ha dagat, ket
binumatnang hila met.

Noba ha loob bengat nin maghay odah ket
naanam ye kaganaan!”

20 Uli ha nalyadi kananyain a banwa, mag-aliket
kawon angkumonin ha langit,
hikawon pagtao nin Dioh, aapohtol boy
popodopita.

Ta uli ha dinyag na kanyo,
pinaduhaan naynan Apo Dioh yain a banwa.

21 Pangayadi, hiyay maghay makapalyadiyan
a anghil, ket nangwa yan dapah a omen kayadet
nin gilingan haka na intapon ha dagat, a wana,
“Wanabay ya lanon mibegba ye angkabalitaan a
banwan Babilonia.

Ket ahe ana makit uman.

22 Ahe ana mange kana ye tigtigan nin alpa,
tamboyok boy plawta boy bihnga lan
māgkanta.

Homain anan makit kana a mangagaling a
mānyag nin hinyaman boy ahe ana met
mange ye heneg nin gilingan.

23 Homain anan makit a henag nin kingki kana.
Homain ana met mange kana a mahayaghag a
bihnga nin bayon kahal.

Ta hilay māglako na ye nag-ilyadin ba-mon
makapalyadiyan ha babe-luta.

Ket tinalingo lay kaganaan a nanahyon
makauli ha paghalimangka.”

²⁴ Dinumawoy ihtew ye daya lan popodopita,
pagtao nin Dioh boy hilay kanayon a tatao a
pinatey ihti ha babe-luta.

19

Hiyay Panggalang kanan Apo Dioh ha Langit

¹ Pangayadi, nakange ako nin bihnga nin
malabong a tatao ha langit a ampingipangha nin
wanae,

“Galangen yay Apo!

Anti kanan Apo tawon Dioh

ye kaligtahan, kadangalan, boy
kapalyadiyan.

² Huhto boy matoyngong ye uhga na kanan
babayin babayadan
a nangigaygay kanlan tatao ha babe-luta a
manyag nin kalok-an makauli ha kadamo-
gan na.

Boy pinaduhaan na yan Apo Dioh,
ta pinatey na hilay māghilbi na.”

³ Hinabi la po,

“Galangen yay Apo!

Hiyay banwan Babilonia a angkaulam,
ket an-umanoh yan homain tegan.”

⁴ Haanin, hilay luwampo boy apat a
mānungkolan ha langit boy hilay apat a angkabi-
ay a palhowa, nanalimukod hilan nanggalang
kanan Apo Dioh a ampikno ha pamiknoan na, a
wanla,

“Galangen yay Apo Dioh! Amin!”

5 Pangayadi, main akon nange a bihnga a ibat ha pamiknoan a wanae,
 “Galangen yo yay Apo tawon Dioh,
 hikawon kaganaan a ampaghilbi kana,
 hikawon main limo kana,
 matagay man o maaypa!”

6 Pangayadi, nakange akoyna man nin ba-mon heneg nin malabong a tatao a ba-mo met tonoy nin makhaw a lagahlah nin lanom boy dagoldol nin kodol a ampaghabi nin wanae,
 “Galangen yay Apo!
 Ta ampamoon yaynay Apo tawon Dioh a Makapalyadiyan.

7 Mag-aliket boy maghayaghag kitawo boy galangen tawo ya.

Ta panaon anan magkahal ye Oybon Tupa.
 Ket hiyay ikahal na, nakahadya yayna met.

8 Pinahootan ya nin mangkuminlab, malinih boy tubat ye kaputian a lino.”

Hiyay labay nan habiyen nin tubat ye kaputian a lino, ket hiyay matoyngong a didiyag lan pagtao nin Dioh.

9 Hinabi na po kangko nin anghil, “Thulat mo yati. Minged hilay kinumbida ha poni nan Oybon Tupa.” Boy hinabi na po, “Peteg a hahabi nin Dioh yati.”

10 Haanin, nilumukob ako ha aphayan nan anghil ta-omen ako manggalang kana. Noba hinabi na kangko, “Adey, adey mo andiyagen yain kangko! Ta padiho kitan māghilbi nan Apo Dioh a omen met ateed kanlan kakatongno mon ampangipapteg nin kaptegan tungkol kanan Apo

Jesus. Hiyay Apo Dioh bengat ye galangen mo!” Ta hiyay kaptegan a tungkol kanan Apo Jesus ye an-ipahabi nin Ihpediton Dioh omen ha impahabi na kanlan popodopita hatew.

Hiyay Nakahakay ha Kabayo a Maputi

¹¹ Pangayadi, nakit ko a naglukat ye langit. Ket nakit ko ye maputi a kabayo a ampideng ihtew. Hiyay nakahakay, anhabtan yan Mapatayaan boy Peteg, ta matoyngong ye panuhga na boy pamakigubat na. ¹² Hiyay mata na, ba-mon man-liyabliyab a apoy boy malabong ye makandin kodona ha o na. Main ngalan a naimalka ha laman na a hiyan bengat ye nagtanda. ¹³ Anhabtan yan “Habi nin Dioh.” Ket hiyay kepkep na, nahmek nin daya. ¹⁴ Anhumbongen ya nin malabong a huhundaloh a ibat ha langit a nakabado nin malinih boy tubat ye kaputian a lino boy nakahakay hila nin kabayo a mangaputi. ¹⁵ Hiyay anhabtan Habi nin Dioh, anlumwah ha bebey na ye matadem a kampilan a panambot na ha kaganaan a nanahyon. Manakop ya kanla nin maigpit. No way-omen ye pamihnak nin ubah ha pamihnakan, wanabay na ipadiha kanlan kaganaan ye tubat a poot nan Apo Dioh a makapalyadiyan. ¹⁶ Ha bado na ha dapit paa na, main nakamalka a wanae,

“POON A MAKAPALYADIYAN HA KAGANAAN A
MANGUNA BOY HA KAGANAAN A
MANUNGKOLAN.”

¹⁷ Pangayadi, nakit koy maghay anghil a ampideng ha mangaamot. An-ipangha na kanlan mamananokmanok ha lowang ye wanae, “Makew kawo ihti! Maytitipon kawo ha mayadet a

poniyan nin Dioh. ¹⁸ Ta kena yoy laman lan popoon, hilay mānguna nin malibon huhundaloh, hilay makapalyadiyan, hilay nakahakay dayon kakabayo la, boy kaganaan a tatao, ipoh man o ahe, maaypa man o matagay.”

¹⁹ Pangayadi, nakit ko yay matubag a ayop boy hilay popoon ihti ha babe-luta boy kaganaan a huhundaloh la. Naytitipon hila ta-omen hila makigubat kanan nakahakay ha kabayo boy huhundaloh na. ²⁰ Noba nadakep yay matubag a ayop boy hiyay ampagkonwadin podopita na a nanyag nin hilatew a kapagtakaan hatew makauli ha matubag a ayop. Ket hilatew a kapagtakaan ye pinanalingo na kanlan tataon main malka nin matubag a ayop boy nanggalang ha libulto na. Ket hiyay matubag a ayop boy māgkonwadin podopita, naitapon hilan angkabi-ay ha dagatdagatan nin manliyabliyab a asupre. ²¹ Ket hilay huhundaloh la, pinatey hila met makauli ha kampilan a anlumwah ha bebey nan nakahakay ha kabayo a maputi. Ket hilay mamanokmanok, nagpakapda hilan nangna nin lalaman la.

20

Malibon Taon

¹ Pangayadi, main akon nakit a maghay anghil a an-umaypa ibat ha langit. Ampaningding yan mayadet a tanikala boy tulbek nin maalale a tubat a kulongan ha lale-luta. ² Haanin, hiyay anghil, dinakep na yay dragon a bikat ha unan panaon a hiyay Diyablo o Satanas haka naya

inggapoh ha loob nin maliboy taon. ³ Ket in-ampag naya ha maalale a tubat a kulongan ha lale-luta haka na tinolbekan ye ilwangan ta-omen yayna ahe makatalingo nin nanahyon ihti ha babe-luta ha loob nin maliboy taon. Noba pangalabah yatew, katapulan a maipalwah ya ha makandin panaon.

⁴ Pangayadi, nakakit akon malabong a pami-knoan. Hilay ampikno ihtew, ket nabyayan hilan katulidan a manuhga. Boy nakit ko hila met ye kalelwa lan naputohan nin leey uli ha pamapteg lan tungkol kanan Apo Jesus boy ha pangipatanda la nin Habi nin Dioh. Hilati ye ahe nanggalang kanan matubag a ayop o ha libulto na boy ahe nagpamalka ha kiding la o ha gamet la. Nabi-ay hilan uman boy nabyayan nin katulidan a mamoon a pagkalamo nan Cristo ha loob nin maliboy taon. ⁵ Hilayati ye naunan nabi-ay uman. Noba hilay kanayon a nangamatey, bi-ayen na hila met pangalabah nin maliboy taon. ⁶ Minged boy pagtao nin Dioh ye nailamo ha unan pagkabi-ay uman. Ta homain anan kapalyadiyan ye ikalwan kamateyan kanla. Ket hilabay anay papadi nan Apo Dioh boy Cristo boy kalamo na hilan mamoon ha loob nin maliboy taon.

Hiyay Pagkahambot nan Satanas

⁷ Pangalabah nin maliboy taon, hiyay Satanas ket maipalwah yayna ha pagkakulong na. ⁸ Ket lakwen na hilan talingowen uman ye nanahyon

ha babe-luta a anhabtan Gog boy Magog.* Tiponen na hilan Satanas, ta makigubat hila kanlan māmteḡ nan Apo Dioh. Hiyay kalabong la, ket ba-mon langhi ha gilid dagat a ahe mabilang-bilang. ⁹ Nitayak hila ha kaganaan a lulugal ha babe-luta. Kinobkob la hilay pagtao nin Dioh boy hiyay banwa† a an-adoen na. Noba pinaudanan na hilan Apo Dioh nin apoy. Ket nahipet hilay kaganaan a katagem nan Satanas. ¹⁰ Ket hiyay Satanas met a nanalingo kanla, nitapon ya ha dagatdagatan nin manliyabliyab a asupre a nakaitaponan la met ateed nin ampagkonwadin podopita boy hiyay matubag a ayop. Ihtewbay hilan mapaidapan nin homain anggaan.

Hiyay Huyot a Panuhga

¹¹ Pangayadi, nakit ko yay mayadet boy maputi a pamiknoan boy hiyay ampikno ihtew. Ket ha adapan nan ampikno, naplak ye langit boy luta. Ket ahe yayna nakit uman. ¹² Ket hilay nangamatey, matagay man o maaypa, nakit ko hilan ampideng ha adapan nin pamiknoan nin Dioh. Biniklal ye lilibdo dayon libdo nin bi-ay. Ket hilay nangamatey, nauhgaan hila uli ha didiyag la a naihulat ha lilibdo. ¹³ Hilay nangamatey ha dagat boy ha luta, nangailwah hila paibat ha Bito. Ket inuhgaan hilan kaganaan ha kaeteban nin didiyag la. ¹⁴ Pangayadi, hiyay Kamateyan boy Bito, naitapon ha dagatdagatan nin manliyabliyab. Yati ye ikalwan kamateyan.

* **20:8** *Gog boy Magog* ket nanahyon a napaytipon ta-omen hila makilaban kanan Apo Dioh (Ezekiel 38-39). † **20:9** *banwa a an-adoen*: hiyay labay habiyen ket Jerusalem.

¹⁵ Ket hilay ahe nakalihta ye ngalan la ha libdo nin bi-ay, ihtewbay hila met intapon ha dagatdagatan nin manliyabliyab.

21

Hiyay Bayon Langit boy Bayon Luta

¹ Pangayadi, nakit koy bayon luta boy bayon langit. Naanam ana ye alan a langit boy luta, agya hiyay dagat. ² Boy nakit koy bayon banwan Jerusalem a an-umaypa ibat kanan Apo Dioh ha langit. Yatin banwa, ket tubat ye katampa na. Ba-mo yan matampa a babayin ikahal boy nakahadya yaynan managana kanan lakin mangikahal kana. ³ Pangayadi, nakange akon makhaw a bihnga a ibat ha pamiknoan, a wana, “Bilewen yo! Hiyay Apo Dioh, kumonin yayna ha talig lan tatao! Mapagkalamo la yayna, ket hilabay ana ye tatao na. [Ket hiyabay ana ye Dioh la.] ⁴ Punahen na ye luluwa la. Homain anan kamateyan, pangandang, panumangih, o iilab, ta nalabah ana ye alan a angkalyadi.”

⁵ Hinabi nan ampikno ha pamiknoan, “Bilewen yo! Ambayowen koynay kaganaan.”

Ket hinabi na po kangko, “Thulat mo yatin anhabiyen ko, ta mapatayaan yati boy peteg!”

⁶ Hinabi na po kangko, “Nayadi anay kaganaan! Hiko ye Alpha boy Omega, hiyay labay habiyen, hikoy pinandugiyen boy kapopohan nin kaganaan. Ayaman a angkaplangan, ket biyan ko yan libdin lanom ibat ha hubol a ampakaibyay bi-ay a homain anggaan. ⁷ Yati ye tawiden lan nanambot. Hikoyay Dioh la boy diyagen ko

hilan aanak ko. ⁸ Noba ampakalilimo ye malyadi kanlan kokolimpot, ahe namteg kangko, tubat ye kalok-an la, māmately nin tao, mapandamog, hilay māgkulam, nanggalang ha diohdiohan boy kaganaan a mangatago. Ta maitapon hila ha dagatdagatan nin manliyabliyab a asupre. Yabayti ye ikalwan kamateyan.”

Hiyay Bayon Jerusalem

⁹ Haanin, hinaleyan na kon magha kanlan pitoy anghil a main pitoy kulo a napno nin pitoy angkahuyot a pamaidap. Hinabi na kangko, “Makew ka ihti, ta ipakit koya kammo ye babayi a ikahal nan Oybon Tupa.” ¹⁰ Tampol akon naheb nin Ihpediton Dioh. Ket inlakew na kon anghil ha katatagayan a mapantay. Ket impakit na kangko ye banwan Jerusalem a an-umaypa ibat kanan Apo Dioh ha langit. ¹¹ Anhumnag ya uli ha kahnagan nan Apo Dioh boy angkuminlab yan ba-mon maalaga a dapah a omen ha jasper boy ba-mon tabulinaw kakinang. ¹² Ket yatew a banwa, naliktop yan makugpa boy matagay a alad. Labinluway ilwangan na. Ket balang ilwangan na, main ampagbantay a anghil. Kanlan hilatin iilwangan, naimalka ye ngangalan nin labinluway lahi nin Israel. ¹³ Yatin nailiktop a alad ket kudalado boy manitatlo ye ilwangan nin balang pahen, tatlo ha daya, tatlo ha amyanan, tatlo met ha abagatan boy tatlo ha laod. ¹⁴ Boy naipaideng ya ha labinluwa a pundahyon a dapah a nadokitan nin ngangalan lan labinluwa a aapohtol nan Oybon Tupa.

¹⁵ Hiyay anghil a nakitongtong kangko, main yan kaget a panukad a ba-mon teken a balitok, ta hukaden na ye banwa, hilay iilwangan boy alad na. ¹⁶ Yatin nailiktop a alad ket kudalado boy manitatlo ye ilwangan nin balang pahen. Padihoy kakadang boy kabilal na a luwan libo boy apat gatoh a kilomitodo. Wanabay met ye katagay na. ¹⁷ Hinukad na met ye alad. Anemapo boy apat a mitodo ye kakugpa na. Hiyay panukad a ginawi nan anghil, omen ya met ateed ha panukad a anggawien lan tatao.

¹⁸ Yadi ha dapah a jasper ye alad. Ket hiyay banwa, dinyag ha pawa balitok a ba-mon tabulinaw kakinang. ¹⁹ Hilay dadapah a pundahyon nin alad, ket naalkohan nin nakahinadi a mangaalaga a dapah. Hiyay angkauna jasper, safiro ye ikalwa, kalsedonia ye ikatlo, esmeralda ye ikapat, ²⁰ boy hiyay ikalima sardonika, ikaanem ye kornalina, krisolito ye ikapito, berilo ye ikawalo, topaz ye ikahiyam, krisopraso ye ikamapo, hasinto ye ikalabinmagha boy amatista ye ikalabinluwa. ²¹ Ket perlas ye labinluwan iilwangan. Hiyay balang ilwangan, yadi ya ha maghan matiboen perlas. Pawa balitok ye kakalhada nin banwa a ba-mon tabulinaw kakinang.

²² Homain akon nakit a Timplo ha banwa, ta hiyay Apo Dioh a makapalyadiyan ha kaganaan boy hiyay Oybon Tupa ye bilang timplo ihtew. ²³ Ahe ana katapulan ye mangaamot o bowan a mamahnag nin banwa, ta hiyay kahnagan nan Apo Dioh ye mamahnag boy hiyay Oybon

Tupa met ye tillag ihtew. ²⁴ Ket yatin tillag ye ampamahnag ha kaganaan a nanahyon. Hilay kaganaan a popoon ihti ha babe-luta, ilakew la met ye kabatnangan la ihtew. ²⁵ Ket yatin banwa, lanang a nakalukat ye ilwangan na, ta homain anan madeglem ihtew. ²⁶ Ket mailakew ihtew a banwa ye kabatnangan nin kaganaan a nanahyon. ²⁷ Noba hilay mangadinat ha pamilew nan Apo Dioh, hilay ampanyag nin tubat a kalok-an boy hilay mangatago, ket ahe hila lano makahlep ihtew a banwa. Hilay makahlep bengat ket hilay tataon nakalihta ye ngangalan la ha libdo nan Oybon Tupa a libdo nin bi-ay.

22

¹ Pangayadi, impakit na met kangko nin anghil ye kabatowan nin lanom a ampakaibyay nin bi-ay. Makinang a ba-mon tabulinaw ye lanom na a andumawoy ibat ha pamiknoan nan Apo Dioh boy Oybon Tupa. ² Ket yatin kabatowan, andumawoy ya ha bunak nin kalhada ha banwan Jerusalem. Ha mitaligmang a gilid nin kabatowan, main poon kakayon ampakaibyay bi-ay a ampanawa bowan-bowan nin labinluwan kalahi. Hiyay boboong la, makatambal nin hahakit nin tatao ha kaganaan a nanahyon. ³ Homain makit a hinyaman a inhumpa nan Apo Dioh ihtew. Anti ya ihtew ye pamiknoan nan Apo Dioh boy Oybon Tupa. Ket hilay māghilbi na, manggalang hila kana. ⁴ Makit layna ye lupa na boy maimalka ye ngalan na ha kikiding la. ⁵ Homain anan

madeblem ihtew. Kaya-bay ahe anan katapulan ye henag nin kingki o henag nin mangaamot, ta hiyaynay Apo Dioh ye mamahnag kanla. Ket mamoon hilayna ihtew makanoman.

Hiyay Panlumateng nan Apo Jesus

⁶ Pangayadi, hinabi nan anghil kangko, “Hilayatin hahabi, pawa mapatayaan boy peteg. Ta hiyay Apo Dioh a nangipatanda kanlan popodopita makauli ha Ihpidito na ye nangitubol nin anghil na ta-omen na ipakit kanlan māghilbi na ye babagay a madanon anan malyadi.”

⁷ Hinabi nan Apo Jesus, “Madanon akoynan lumateng! Minged hilay ampanumbong nin impatanda nan Apo Dioh a naihulat kananyatin libdo.”

⁸ Hiko yay Juan a nakange boy nakakit nin hilatin babagay. Pamakange boy pamakakit ko nin yatin kaganaan, nilumukob ako ha aphayan nan anghil a nangipakit kangko kanlan hilatin kaganaan a babagay ta-omen ako manggalang kana. ⁹ Noba hinabi na kangko, “Adi mo andiyagen ye wanabay. Ta agya hiko, māghilbi na met Apo Dioh a omen kammo, hilay kakatongno mon popodopita boy hilay ampanumbong ha naihulat kananyatin libdo. Hiyay Apo Dioh bengat ye galangen mo.”

¹⁰ Hinabi na po kangko, “Kaganaan a impatanda nan Apo Dioh a naihulat kananyatin libdo, ket ipatanda mo met, ta madanon hilaynan matupad. ¹¹ Hilay mangaloke, pahulong hilan manyag nin kalok-an. Hilay mangadinat, pahulong hilan manyag nin kadinatan. Noba hilay

matoyng, lalo hila po magbi-ay a matoyng boy hilay ampanyag nin kalabayan nan Apo Dioh, lalo hila po manyag nin kalabayan na.”

¹² Hinabi nan Apo Jesus, “Lumnge kawo! Madanon akoynan lumateng! Kaget koy plimyo a ibyay ko ha balang magha bilang kaeteban nin didiyag na. ¹³ Hiko ye Alpha boy Omega, hiyay labay habiyen, hikoy una boy huyot, hiyay pinandugiyen boy kapopohan.”

¹⁴ Minged hilay ampanlinih nin babado la, ta mabyayan hilan katulidan a mangan nin dawa nin poon-kayon ampakaibyay bi-ay boy humlep ha banwa. ¹⁵ Noba hilay tataon mangaloke,* mabantak hila ha ilwah nin banwa. Wanabay met kanlan magkukulam, mapandamog, mamatey nin tao, hilay ampanggalang ha diohdiohan, hilay kaganaan a matago boy hilay kalabay lay magtago.

¹⁶ “Hiko yay Jesus a nangitubol nin anghil ko ta-omen na habiyen kammo yatin babagay a katapulan mon ipatanda kanlan papangkat lan māmteg. Lahi na kon Poon David boy hiko met ateed ye bontatala ha mahanib.”

¹⁷ Hiyay Ihipiditon Dioh boy hiyay babayin ikahal, hinabi la, “Humaley kawo ihti.”

Ket hilay kaganaan a nakange nin yati, habiyen la met, “Makew kawo ihti.” Ayaman a angkaplangan boy malabay minom nin lanom a ampakaibyay bi-ay, ket humaley hila. Homain man bayad yati.

Hiyay Kapopohan a Hinabi nan Juan

* **22:15** *tataon mangaloke:* ha Griego ket ugalin aho.

¹⁸ Hiko yay Juan a ampamabala ha ayaman a nakange ha impatanda nan Apo Dioh kananyatin libdo. Ayaman a mamahan ha naihulat kananyatin libdo, hiyay kaidapan a naihulat, ipahan naya met Apo Dioh ha kapaduhaan a matanggap na. ¹⁹ Boy ayaman a mamawah kananyatin impatanda nan Apo Dioh, alihen na met ye katulidan na a mangan ha dawa nin poonkayon ampakaibyay bi-ay boy hiyay katulidan na a humlep ha banwan Jerusalem a omen ha naihulat kananyatin libdo.

²⁰ Hiyay Apo Jesus ye ampamapteg ha kaganaan a naihulat kananyatin libdo. Hinabi na po, “Peteg a madanon akoynan lumateng!”

Hinabi ko met, “Palyadiyen mo dayi Apo! Apo, makew kayna dayi ihti!”

²¹ Mikakaanti ya dayi kanyon kaganaan ye kangedan nan Apo Jesus.

Ayta Abellen

Ayta, Abellen: Ayta Abellen (New Testament+)

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ayta, Abellen

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Sep 2022 from source files dated 26 Jul 2022

05a1bfd1-4534-5761-ade7-123a56da354c